

Lovforslag nr. L 130. Fremsat den 22. januar 2003 af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen

(Bedre indskoling og styrkelse af fagligheden i folkeskolens undervisning)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovekendtgørelse nr. 730 af 21. juli 2000, som ændret ved § 64 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, § 2 i lov nr. 274 af 8. maj 2002, § 1 i lov nr. 412 af 6. juni 2002 og § 54 i lov nr. 1050 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Folkeskolen kan, hvor geografiske eller andre særlige forhold taler derfor, tilbyde voksne at deltage i folkeskolens undervisning på 8. - 10. klassetrin.«

2. I § 4, stk. 1, ændres »tilbydes der« til: »tilbyder folkeskolen«.

3. § 5, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Undervisningen i den 9-årige grundskole gives inden for 3 fagblokke og omfatter for alle elever:

- 1) Humanistiske fag:
 - a) Dansk på alle klassetrin.
 - b) Engelsk på 3. - 9. klassetrin.
 - c) Kristendomskundskab på alle klassetrin bortset fra det klassetrin, hvor konfirmandforberedelsen finder sted.
 - d) Historie på 3. - 9. klassetrin.
 - e) Samfundsfag på 8 - 9. klassetrin.
- 2) Praktisk/musiske fag:
 - a) Idræt på alle klassetrin.
 - b) Musik på 1. - 6. klassetrin.
 - c) Billedkunst på 1. - 5. klassetrin.

d) Håndarbejde, sløjd og hjemkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4. - 7. klassetrin.

3) Naturfag:

- a) Matematik på alle klassetrin.
- b) Natur/teknik på 1. - 6. klassetrin.
- c) Geografi på 7. og 8. klassetrin.
- d) Biologi på 7. - 9. klassetrin.
- e) Fysik/kemi på 7. - 9. klassetrin.«

4. I § 5, stk. 3, indsættes efter »tysk«: »(tilbudsfag)«.

5. § 5, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Der kan som alternativ for den enkelte elev som tilbudsfag tilbydes eleverne undervisning i fransk i stedet for tysk på 7. - 9. klassetrin.«

6. I § 8, stk. 1, ændres »14 timer om ugen« til: »420 undervisningstimer årligt«.

7. § 8, stk. 7, 2. pkt., affattes således:

»Den enkelte elev skal vælge tilbudsfag og valgfag i et sådant omfang, at kravet til det mindste antal undervisningstimer, jf. § 16, stk. 1, nr. 3, opfyldes.«

8. I § 9, stk. 8, 2. pkt., ændres »4 timer om ugen« til: »120 undervisningstimer årligt«.

9. § 10 affattes således:

»§ 10. Undervisningsministeren fastsætter regler om formålet med undervisningen og om centrale kundskabs- og færdighedsområder (slutmål) i fag og obligatoriske emner efter §§ 5-8 og 9, stk. 1-6. Undervisningsministeren fast-

sætter desuden regler om mål for bestemte klassetrin (trinmål) i de enkelte fag/emner, bortset fra de fag, der kan tilrettelægges over 1 eller 2 år.

Stk. 2. Slutmål og trinmål angiver fælles nationale mål for, hvad undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig af kundskaber og færdigheder i faget/emnet henholdsvis ved afslutningen af undervisningen og ved afslutningen af bestemte klassetrin.

Stk. 3. Undervisningsministeren udsender vejledende læseplaner, jf. § 40, stk. 3, med beskrivelse af indholdet i undervisningen. Undervisningsministeren udsender herudover vejledende materiale til at understøtte beskrivelserne, jf. § 40, stk. 3, for de enkelte fag, bortset fra de fag, der kan tilrettelægges over 1 år.

Stk. 4. Undervisningen i de enkelte fag og emner og i tværgående emner og problemstillinger, jf. § 5, stk. 1, skal fremme elevernes alsidige personlige udvikling, jf. § 1, stk. 1.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan udsende vejledende materiale om beskrivelsen af elevernes alsidige personlige udvikling, undervisning i tværgående emner og problemstillinger samt vejledende opgavesæt, eksempler på timeplaner mv.«

10. I § 11 indsættes som stk. 2:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om indholdet i børnehaveklassen, herunder om målene for børnehaveklassen.«

11. I § 12, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »skolealder«: », jf. dog § 25, stk. 3«.

12. § 13, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* På 9. klassetrin udarbejder eleverne en obligatorisk projektopgave, der i væsentligt omfang inddrager emner fra fagene historie og samfundsfag. Opgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og en karakter. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om projektopgaven.«

13. § 14, stk. 1, affattes således:

»Ved afslutningen af 9. klassetrin kan eleverne indstille sig til folkeskolens afgangsprøve i hvert af fagene dansk, matematik, engelsk, tysk og fransk. Desuden kan eleverne indstille sig til en afgangsprøve, der omfatter fagene fysik/kemi og biologi.«

14. § 15 affattes således:

»§ 15. Skoleåret begynder den 1. august. Undervisningsministeren fastsætter sommerferiens begyndelsestidspunkt og kan udsende en vejledning om feriers og fridages placering.«

15. § 16 affattes således:

»§ 16. Undervisningsministeren fastsætter:

- 1) Et mindste antal årlige undervisningstimer for eleverne på 1. - 9. klassetrin opgjort
 - a) samlet for flere klassetrin og
 - b) inden for fagblokke, henholdsvis klassens tid.
- 2) Et samlet mindste antal undervisningstimer for hvert af fagene dansk og matematik på 1. - 3. klassetrin.
- 3) Et samlet mindste antal undervisningstimer for hvert klassetrin, herunder børnehaveklassen og 10. klasse.
- 4) Vejledende antal årlige undervisningstimer for hvert fag.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 3. Ved fastlæggelsen af undervisningstiden regnes 60 minutters undervisning lig med 1 undervisningstime. Den højeste daglige undervisningstid for børnehaveklassen og 1. - 3. klassetrin må ikke overstige 6 timer, bortset fra ved særlige arrangementer.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1 og 2 omfatter ikke undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, eller undervisning efter § 5, stk. 6 og 7.

Stk. 5. På skoledage, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, kan dele af undervisningen organiseres og tilrettelægges som ekskursioner uden overnatning eller som lejrskoler med overnatning.

Stk. 6. På skoledage, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, kan folkeskolen give mulighed for skolerejser med overnatning som et alternativ til den almindelige undervisning.«

16. § 18, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Klasselæreren skal samarbejde med eleverne om løsning af særlige opgaver i forhold til klassen, og klasselærerens fag tillægges et antal årlige undervisningstimer til varetagelse af denne opgave.«

17. I § 22, stk. 8, 2. pkt., ændres »ugentlige time-tal« til: »det årlige undervisningstimetal«.

18. § 24, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at en selvstændig skole kun omfatter 10. klassetrin.«

19. I § 24 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. For at sikre en hensigtsmæssig skolestruktur kan kommunalbestyrelsen, efter indstilling fra skolebestyrelserne, beslutte, at en eller flere mindre skoler og en større skole eller to eller flere mindre skoler har fælles skoleleder, og eventuelt fælles skolebestyrelse, men hvert sit skoledistrikt. Ved mindre skoler forstås skoler, der har under 150 elever og er beliggende i et landdistrikt eller i et mindre bysamfund med ikke over 900 indbyggere. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fælles skoleledelse for flere skoler, herunder om repræsentation af forældre til børn i alle skolerne i en fælles skolebestyrelse og om samarbejde mellem skolerne i øvrigt, og kan i den forbindelse fravige bestemmelserne i kapitel 6 om styrelsen af kommunens skolevæsen.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

20. Efter § 24 indsættes:

»§ 24 a. Efter indstilling fra skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen i et kommunalt dagtilbud, oprettet i henhold til lov om social service, kan kommunalbestyrelsen godkende, at en folkeskole, med eventuel skolefritidsordning, og et dagtilbud har fælles leder og fælles bestyrelse. Det er en betingelse, at skolen har under 150 elever og er beliggende i et landdistrikt eller i et mindre bysamfund med ikke over 900 indbyggere. Undervisningsministeren fastsætter efter aftale med socialministeren nærmere regler herom og kan i den forbindelse fravige bestemmelserne i kapitel 6 om styrelsen af kommunens skolevæsen.«

21. § 25, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. På 1. - 7. klassetrin kan undervisningen organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin. Holddannelsen kan ske af praktiske og pædagogiske grunde. Den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen, jf. § 13, stk. 2, kan indrages som en del af grundlaget for den pædagogisk begrundede holddannelse. Hvis den løbende evaluering indgår som en del af grundlaget, kan holddannelsen inden for det enkelte fag tidligst ske efter skoleårets begyndelse og kun om-

fatte dele af det enkelte fags stofområder samt kun ske for kortere kurser.«

22. I § 25 indsættes som stk. 5 og 6:

»Stk. 5. På 8. - 10. klassetrin kan undervisningen organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin. Holddannelsen kan ske af praktiske og pædagogiske grunde eller på grundlag af en løbende evaluering af elevernes forskellige behov, jf. § 13, stk. 2, og § 18, stk. 4. Holddannelse på grundlag af en løbende evaluering kan ikke fastlægges på forhånd for et helt skoleår ad gangen.

Stk. 6. Eleverne skal på alle klassetrin undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden, jf. stk. 1.«

23. § 26, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Under de i stk. 1 angivne betingelser skal amtsrådet, i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner kommunalbestyrelsen, sørge for befordring til og fra skole af elever, der modtager undervisning af den i § 20, stk. 2, nævnte karakter.«

24. § 40, stk. 2, nr. 5, affattes således:

»5) Antallet af skoledage samt rammer for klassedannelsen, elevernes undervisningstidantal, skoledagens længde og specialundervisningen mv.«

25. § 40, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen godkender skolernes læseplaner. Kommunalbestyrelsen godkender endvidere beskrivelser af udviklingen i undervisningen frem mod trin- og slutmål for de enkelte fag, jf. § 10, stk. 3, med henblik på at styrke lærerens muligheder for at tilrettelægge en undervisning med udgangspunkt i den enkelte elevs udvikling. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at hensynet til undervisningens fremme af elevernes alsidige personlige udvikling er tilgodeset gennem beskrivelser i læseplanerne eller på anden hensigtsmæssig måde.«

26. § 42, stk. 11, affattes således:

»Stk. 11. Kommunalbestyrelsen kan fravige bestemmelserne i stk. 1 ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagsskoler. Ved skoler, som ikke har fuldt skoleforløb, kan kommunalbestyrelsen endvidere fravige bestemmelserne i stk. 8, 1. pkt., om valgtidspunktet for forældrerepræsentanterne, herunder godkende forskudte valg. Kommunalbestyrelsen kan endelig

fravige bestemmelserne i stk. 1 og stk. 8, 1. pkt., og § 43, stk. 2, 2. pkt., ved skoler, som er oprettet i henhold til § 24, stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne for fravigelse.«

27. § 44, stk. 2, nr. 1, affattes således:

»1) undervisningens organisering, herunder elevernes undervisningstimetotal på hvert klassetrin, skoledagens længde, udbud af valgfag, specialundervisning på skolen og elevernes placering i klasser.«

28. I § 44, stk. 2, nr. 4, ændres »og« til: »«,«.

29. I § 44, stk. 2, nr. 5, indsættes efter »mv.«: »og«.

30. I § 44, stk. 2, indsættes som nr. 6:

»6) skolefritidsordningens virksomhed.«

31. § 44, stk. 8, 1. pkt., affattes således:

»Skolebestyrelsen udarbejder forslag til kommunalbestyrelsen om skolens læseplaner og beskrivelser, jf. § 40, stk. 3.«

32. § 45, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Skolens leder udarbejder forslag til skolebestyrelsen om skolens læseplaner og beskrivelser, jf. § 44, stk. 8, forslag vedrørende principper for skolens virksomhed mv., jf. § 44, stk. 2, og forslag til skolens budget, jf. § 44, stk. 3, inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte økonomiske rammer, jf. § 40, stk. 2, nr. 1.«

33. I § 50, stk. 6, ændres »§ 16, stk. 7« til: »§ 16, stk. 5«.

34. I § 50, stk. 7, ændres »§ 16, stk. 8« til: »§ 16, stk. 6«.

35. I § 50, stk. 10, ændres »§ 16, stk. 7 og 8« til: »§ 16, stk. 5 og 6«.

36. § 51 a, stk. 1, 3. - 5. pkt., affattes således:

»1 medlem beskikkes efter indstilling fra Amtsrådsforeningen, 1 medlem efter indstilling fra KL og 1 medlem efter indstilling fra De Samvirkende Invalideorganisationer. Formanden og medlemmerne beskikkes for 4 år. For formanden og medlemmerne beskikkes stedfortrædere.«

37. § 51 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Amtsrådsforeningen og KL kan hver udpege en repræsentant, der kan deltage i nævnets møder som sagkyndig rådgiver for det medlem, der er udpeget af vedkommende organisation.«

38. § 53, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid inden for de rammer, der er fastsat, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, og § 44, stk. 2, nr. 1.«

39. I § 55, stk. 2, indsættes efter »skolestart«: »eller udvidet samarbejde mellem folkebiblioteket og skolebiblioteket«.

40. Efter § 55 indsættes:

»§ 55 a. Kommunalbestyrelsen kan efter indstilling fra skolebestyrelsen godkende, at der gennemføres forsøg med at tilbyde eleverne tysk og/eller fransk på 6. klassetrin. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2003, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 5, stk. 2, nr. 1, litra b og e, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, træder i kraft den 1. august 2004. § 5, stk. 2, nr. 1, litra d, og nr. 3, litra d, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, § 13, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 12, og § 14, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13, træder i kraft den 1. august 2005.

§ 3

Stk. 1. Undervisningsministeren fastsætter overgangsregler om kommunernes forpligtelse til at fastsætte beskrivelser, jf. § 40, stk. 3, § 44, stk. 8, og § 45, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 25, 31 og 32.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter ligeledes overgangsregler i forbindelse med fastsættelse af undervisningstimetotal, jf. § 16, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 15, og kan fastsætte overgangsregler i forbindelse med indførelse af en afgangsprøve, der omfatter fagene fysik/kemi og biologi, jf. § 14, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget - en videreudvikling af folkeskolen

Folkeskolen er grundpælen i det danske uddannelsessystem og derfor afgørende for Danmarks udvikling som videnssamfund. I samarbejde med forældrene er en velfungerende folkeskole med til at give det enkelte barn grundlaget for alsidig personlig udvikling som borger i et demokratisk samfund. I en tid, hvor internationalisering af økonomi, kultur og kommunikation stiller os over for nye udfordringer, er den danske folkeskole med til at skabe fælles værdier, forståelse og gensidig tolerance.

Den teknologiske udvikling vil fremover skabe uanede muligheder for den enkelte og for samfundet. Det kræver imidlertid, at alle bliver i stand til at udnytte disse muligheder. Til gavn for sig selv og til gavn for fællesskabet. Det forudsætter, at det enkelte barn i folkeskolen tilegner sig de nødvendige kundskaber og færdigheder som grundlag for livslang læring.

Folkeskolelovens formålsbestemmelse udgør fortsat en god ramme herfor.

Internationale undersøgelser viser, at danske børn er glade for at gå i skole og er motiverede for at lære. Det er vigtigt at fastholde denne styrke i skolens arbejde. Samtidig viser undersøgelserne imidlertid også, at der er områder, hvor der er behov for en skærpet indsats.

Børnene skal forberedes bedre til deres skolegang, fagene skal styrkes, og der skal skabes mere ensartede rammer for skolens arbejde. Disse initiativer skal bidrage til at styrke folkeskolen og sikre, at undervisningen tilrettelægges på en sådan måde, at den tilgodeser alle elever og medvirker til at fremme elevernes alsidige personlige udvikling og trivsel. Skolen skal være rummelig. Det indebærer anerkendelse af, at børn har forskellige måder at lære og bruge deres intelligens på, og at det enkelte barn skal bringes så langt frem som overhovedet muligt, uanset om der er tale om børn, der har sværere eller lettere ved at lære, og uanset hvilken måde de lærer bedst på. Det kræver også,

at der sættes ind på at bryde den negative sociale arv og på at bekæmpe mobning i skolen. Der henvises i denne forbindelse til lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, hvorefter hvert uddannelsessted, herunder hver folkeskole, skal udarbejde en skriftlig undervisningsmiljøvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene samt forholdene vedrørende det psykiske og æstetiske miljø på skolen.

Efter indgående drøftelser med Folketingets partier er der den 14. november 2002 indgået en aftale på folkeskoleområdet om fornyelse af folkeskoleloven mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti. Aftalen medfører en række initiativer, som vil kunne iværksættes inden for den gældende lov, herunder som led i pædagogisk udviklingsarbejde og forsøgsvirksomhed. Der henvises i den forbindelse til aftalen med bilag, herunder udviklingsprogrammet »En skole i bevægelse«. For så vidt angår de dele af aftalen, der kræver ændringer i folkeskoleloven, henvises til afsnit 2 samt de enkelte lovbestemmelser og bemærkningerne hertil.

2. Lovforslagets indhold

Der henvises til lov nr. 313 af 26. juni 1975 om folkeskolen (lovforslag nr. L 79), Folketingstidende 1974-75 2. samling, Folketingets Forhandlinger spalte 352, 1085, 6043, 6413, Tillæg A spalte 1249, Tillæg B spalte 833, 1213, lov nr. 509 af 30. juni 1993 om folkeskolen (lovforslag nr. L 270), Folketingstidende 1992-93, Folketingets Forhandlinger spalte 8590, 9038, 11184, 11475, Tillæg A spalte 8905, Tillæg B spalte 1955 og Tillæg C spalte 1547, lov nr. 191 af 21. marts 1994 (lovforslag nr. 161), Folketingstidende 1993-94, Folketingets Forhandlinger spalte 5092, 5563, 7512 og 7622, Tillæg A spalte 5787, Tillæg B spalte 553 og Tillæg C spalte 613, lov nr. 1140 af 21. december 1994 (lovforslag nr. L 28), Folketingstidende 1994-95, Folketingets Forhandlinger spalte 255, 532, 1655 og 1804, Tillæg A spalte 351, Tillæg B spalte 54 og Tillæg C spalte 78, lov nr. 472 af 10. juni 1997 (lovforslag nr. L 136), Folketingstidende 1996-

97, Folketingets Forhandlinger spalte 3639, 7364 og 7556, Tillæg A spalte 3079 og 3094, Tillæg B spalte 994 og Tillæg C spalte 467, lov nr. 318 af 3. juni 1998 (lovforslag nr. L 12), Folketingstidende 1997-98 2. samling, Folketingets Forhandlinger spalte 362, 1123 og 1278, Tillæg A spalte 479 og 483, Tillæg B spalte 38 og Tillæg C spalte 272, lov nr. 485 af 31. maj 2000 (lovforslag nr. L 97), Folketingstidende 1999-2000, Folketingets Forhandlinger spalte 1900, 8506 og 8931, Tillæg A spalte 2688 og 2704, Tillæg B spalte 1358 og Tillæg C spalte 839.

2.1. Bedre indskoling

Forslaget sigter på at forbedre indskolingen. En god skolestart er afgørende for barnets udbytte af den videre skolegang.

Forslaget medfører, at undervisningsministeren får hjemmel til at fastsætte en indholdsbeskrivelse, der angiver målene for børnehaveklassen. Målet med aktiviteten i børnehaveklassen er at give det enkelte barn alsidige udfordringer, der udvikler barnets nysgerrighed, videbegærlighed og lyst til at lære, og at gøre barnet fortrolig med skolen. Aktiviteten i børnehaveklassen skal fortsat basere sig på leg og andre udviklende aktiviteter. Der henvises til forslaget § 1, nr. 10, og bemærkningerne hertil for så vidt angår udmøntningen af bestemmelsen.

Der er siden 2001 gennemført en række forsøg med samdrift mellem kommunale dagtilbud og folkeskoler evt. med skolefritidsordninger samt fælles skoleledelse i landdistrikter og mindre bymæssige bebyggelser. Samdriften af dagtilbud og folkeskolen og evt. skolefritidsordning betyder, at daginstitutionen og skolen har fået fælles leder og bestyrelse.

Hensigten med fælles skoleledelse er at give mulighed for at opretholde mindre skoler i landdistrikter og mindre bymæssige bebyggelser, hvis der er et lokalt forankret ønske om det. Målet er at bidrage til en fortsat udvikling af grundlaget for den fælles folkeskole gennem styrkelse af kvaliteten i undervisningen og den pædagogiske ledelse samt muligheden for forældredreindflydelse.

Med forslaget gøres de nævnte forsøg permanente, således at kommunalbestyrelsen efter lokal indstilling får kompetencen til at godkende ordningerne. Der henvises til forslaget § 1, nr. 19 og 20, og bemærkningerne hertil.

2.2. Styrket faglighed i skolens undervisning

2.2.1. De grundlæggende fag

Forslaget medfører en styrket faglighed i skolens undervisning og i tilrettelæggelsen af arbejdet. I internationale sammenligninger klarer danske elever sig ikke tilfredsstillende. Det går lidt bedre i matematik end i læsning, hvor Danmark ligger i bunden blandt de nordiske lande. I naturfag er resultaterne klart utilfredsstillende. For at Danmark kan være i front på disse vitale områder, skal undervisningen i de grundlæggende fag styrkes. Den stigende internationalisering og børnenes tidlige udblik til andre lande stiller krav om øgede sprogkundskaber - ikke mindst i engelsk. Derfor skal fremmedsprogsundervisningen styrkes. Ligeledes skal der ske en styrkelse af undervisningen i naturfag og historie.

Alle børn skal have sikre kundskaber og færdigheder, når de forlader folkeskolen. Det kræver et højt fagligt niveau på alle landets folkeskoler. Derfor styrkes de grundlæggende fag gennem flere timer. Den fælles folkeskole fastholdes gennem et mere ensartet antal undervisningstimer, og der udformes fælles nationale mål.

2.2.2. Fælles nationale mål

Med Klare Mål initiativet er de centrale kundskabs- og færdighedsområder blevet formuleret som slutmål. Kommunalbestyrelserne skal efter de gældende regler sikre, at der fastsættes delmål ved afslutningen af bestemte klassetrin, hvilket typisk sker for hvert andet eller tredje år. Dette sker efter indstilling fra skolebestyrelsen.

Med forslaget fastsættes der fælles nationale mål for undervisningen.

Det indebærer, at undervisningsministeren som i dag fastsætter slutmål for alle folkeskolens fag, som kommunerne er forpligtede til at følge.

Endvidere fastsætter undervisningsministeren som noget nyt bindende mål - trinmål - på bestemte klassetrin. Trinmålene fastsættes, som de vejledende delmål fastsættes i dag, dvs. på de klassetrin, hvor det er pædagogisk begrundet ud fra det enkelte fags opbygning og progression. Ved udformningen af trinmål vil de eksisterende vejledende delmål blive gjort bindende som trinmål. Der vil dog ske visse justeringer som følge af, at minimumstimetallet øges, at der bliver minimumstimetallet for visse fag, og at der for visse fag sker ændringer i begyndelses- og sluttidspunkt. Ligeledes vil der ske en løbende justering og præcisering af trinmålene for fagene i lyset af de indvundne erfaringer.

Kommunerne udarbejder beskrivelser til brug for udarbejdelsen af lærerens planlægning af undervisningen. Beskrivelserne anvendes som et redskab i lærersamarbejdet om fag og tværfaglige forløb frem mod trinmål og frem mod slutmål for de enkelte fag med henblik på at understøtte den enkelte elevs udvikling og behov.

2.2.3. Undervisningstimetal

Fagligheden kan ligeledes styrkes gennem en ændret tilrettelæggelse af skolens arbejde. Undervisningen skal tilpasses den enkelte elevs forudsætninger og behov. Det gælder både den elev, der har vanskeligt ved at lære, og den elev, der har lettere ved det. Det fordrer, at der er øgede muligheder for fleksibilitet i tilrettelæggelsen af undervisningen.

Der tages ved den fulde indfasning udgangspunkt i en årnormsmodel med minimumstimetal på fagblokke i 3., 6. og 9. klasse, således at minimumstimetallet for de humanistiske fag fastsættes til 1000, 955 og 1320 undervisningstimer, naturfag til 560, 515 og 790 undervisningstimer, praktisk/musiske fag til 430, 690 og 325 undervisningstimer og klassens tid til 70, 70 og 85 undervisningstimer henholdsvis for 1. - 3. klassetrin, for 4. - 6. klassetrin og for 7. - 9. klassetrin. Der fastsættes endvidere et samlet årligt minimumstimetal på 600 undervisningstimer for børnehaveklassen, et samlet minimumstimetal pr. klassetrin på 600 undervisningstimer pr. år i 1. og 2. klasse, 660 undervisningstimer pr. år i 3. til og med 9. klasse og 840 undervisningstimer i 10. klasse. Opdelingen af skolefagene i fagblokke er en opfølgning på initiativerne fra 1993-loven, der lagde op til en tættere sammenhæng mellem de enkelte fag og et bedre lærersamarbejde, fx via fagteam. Hensigten med minimumstimetallet er at fastholde den fælles folkeskole og samtidig sikre et mere ensartet antal undervisningstimer.

Der vil i udmøntningen blive lagt op til, at der kan undervises semesterdelt i naturfagene og i samfundsfag/historie.

2.2.4. Dansk og naturfag

Forslaget medfører en styrkelse af dansk og matematik på de mindre klassetrin. Dette sker ved, at undervisningsministeren bemyndiges til at tildele begge fag et øget timetal, der svarer til en ekstra ugentlig lektion i forhold til det nuværende vejledende timetal. Forøgelsen af timetallet udmøntes på alle skoler ved, at der fastsættes et samlet bindende minimumstimetal for hvert af fagene dansk og matematik på 1. - 3. klassetrin på henholdsvis 810 og 450 undervisningstimer

af 60 minutter. Hensigten med at styrke timetallet i disse to grundlæggende fag er at give mere tid til fordybelse og anvendelse af varierende undervisningsformer, hvor alle elever - både de, der lærer langsomt, og de, der lærer hurtigere - kan få det fulde udbytte af undervisningen.

Forøgelsen af timetallet indføres med, hvad der svarer til en ekstra ugentlig lektion i forhold til de nuværende vejledende timetal i hvert af fagene hvert år over skoleårene 2003/2004 - 2005/2006.

Undervisningen i naturfagene biologi, geografi og fysik/kemi bygger på undervisningen i faget natur/teknik, som påbegyndes allerede i 1. klasse. Ved indførelsen af natur/teknik ved ændringerne i folkeskoleloven af 1993 var det hensigten at styrke den naturfaglige dimension af folkeskolens undervisning. Samfundsudviklingen siden 1993 har understreget betydningen af naturfaglig viden.

Forslaget gennemfører derfor en styrkelse af naturfagene ved at sikre, at den tværfaglighed, som faget natur/teknik er udtryk for, videreføres til undervisningen i naturfag på de ældste klassetrin. Gennem et samspil mellem fagene og et intensiveret lærersamarbejde og udvikling af fagene på den enkelte skole gennem fagteam og fagudvalg kan der skabes en større faglig interesse og dynamik i de tre fag. For at understøtte denne udvikling medfører forslaget, at der indføres undervisning i biologi på 9. klassetrin, og at den nuværende afsluttende prøve i faget fysik/kemi gøres fælles for de to fag, fysik/kemi og biologi. Samtidig styrkes faget fysik/kemi ved at tilføje faget et øget timetal på 9. klassetrin, der svarer til en ekstra ugentlig lektion i forhold til det nuværende vejledende timetal.

Det fremgår af bemærkningerne til Lovforslag nr. L 199, fremsat den 17. marts 1999 (10. klasse), at der vil blive foretaget en evaluering af 10. klasse. Evalueringen foreligger i 2003, og i forbindelse hermed vil der blive taget stilling til eventuelle lovændringer, herunder om 10. klasse-prøven i fysik/kemi og relationen til afgangsprøven i fagene fysik/kemi og biologi.

2.2.5. Historie og Samfundsfag

Forslaget medfører, at undervisningen i faget historie udvides til at omfatte 9. klassetrin, og at undervisningen i faget samfundsfag udvides til både at omfatte 8. og 9. klassetrin. Samtidig skal den nuværende projektopgave fremover i væsentligt omfang inddrage emner fra både samfundsfag og historie. Der skal gives såvel en udtalelse som en karakter for projektopgaven.

2.2.6. Engelsk

I perioden fra 1974 har de fleste lande, som Danmark sammenligner sig med, fremrykket tidspunktet for fremmedsprog. En fremrykning af tidspunktet for start på undervisningen i engelsk til 3. klasse og en forøgelse af timetallet har til hensigt at forebygge, at danske elever sækker agterud på dette felt målt i forhold til de lande, som allerede har fremrykket undervisningen. Derfor nedsættes starttidspunktet for engelskundervisningen fra 4. til 3. klassetrin.

Der sker en nettoforøgelse af fagets timetal over skoleforløbet i forhold til det nuværende vejledende timetal, idet der tilføres faget, hvad der svarer til to ekstra ugentlige lektioner på 3. klassetrin.

2.2.7. Idræt

Udviklingen i samfundet lægger op til, at bevægelse og alle former for fysisk udfoldelse skal være en mere naturlig og integreret del af skolens dagligdag, herunder af skolefritidsordningen. Der er derfor behov for, at bevægelse og andre former for fysisk aktivitet integreres yderligere i skolens dagligdag, og at skolerne udnytter de muligheder, der findes i den nuværende folkeskolelov for en fleksibel udnyttelse af idrætstimerne, herunder en eventuel opdeling af lektionerne i mindre moduler, der kan fordeles på flere klassetrin. Med forslaget forøges timetallet for faget idræt med 1 ekstra ugentlig lektion på 6. klassetrin i forhold til det nuværende vejledende timetal.

2.2.8. Holddannelse

Forslaget opretholder klassen som omdrejningspunktet i skolen. Det er her, eleverne skal undervises den overvejende del af undervisningstiden. Her forankres elevernes dagligdag og undervisning. Det er ikke mindst i klassen, at børnene skal lære at være sammen i et forpligtende fællesskab med andre gennem længere tid. Og endelig er det med klassen som holdepunkt, at skole-hjem samarbejdet skal udvikles.

Den nuværende folkeskolelov giver mulighed for, at eleverne i 1. - 7. klasse kan opdeles i hold, når det er praktisk og pædagogisk begrundet, men den praktiske og pædagogiske begrundelse giver med den gældende lov ikke mulighed for at inddrage den løbende evaluering i grundlaget for holddannelsen.

For yderligere at understøtte mulighederne for undervisningsdifferentiering, jf. den gældende lovs § 13, stk. 2, og § 18, stk. 4, tilpasses holddannelsesreglerne på 1. - 7. klassetrin, således at den evaluering, der skal gennemføres løbende, kan inddrages i den pædagogiske begrundelse for dannelse af hold i og uden for klassen i 1. - 7. klasse. Forslaget rummer dog en række afgrænsninger. Der henvises til § 1, nr. 21 og 22, og bemærkningerne hertil.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1 Samlede økonomiske konsekvenser

Lovforslaget medfører kommunale og amtskommunale merudgifter på 4,1 mio. kr. i 2003 stigende til 280,9 mio. kr. i 2009 (2002 pl.). Merudgifterne kompenseres over bloktilskuddet:

(mio. kr. 2002 pl.)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Flere timer i dansk og matematik	19,7	66,9	114,1	141,6	141,6	141,6	141,6
Flere timer i engelsk, idræt og fysik samt reduktion af klassens tid	-15,6	25,0	112,5	112,5	112,5	112,5	112,5
Bidrag vedr. frie grundskoler	0,0	0,0	0,0	0,3	6,8	16,8	18,8
Samlet kompensation til kommunerne	4,1	91,9	226,6	254,4	260,9	270,9	272,9
Kompensation til amterne	0,0	2,9	7,2	8,0	8,0	8,0	8,0
Samlet regulering	4,1	94,8	233,8	262,4	268,9	278,9	280,9

Der er optaget forhandlinger med de kommunale og amtskommunale organisationer om den endelige op-

gørelse af de økonomiske konsekvenser for kommuner og amter.

3.1.1. Flere undervisningstimer

Merudgifterne til forslaget om én ekstra ugentlig undervisningstime i dansk og matematik på 1. - 3. klassetrin ved at indføre minimumtimetal, der er én højere end det hidtidige vejledende timetal for fagene, er fuldt indfaset i 2006 opgjort til 141,6 mio. kr. Der foreslås en gradvis indfasning af de i alt 6 ekstra timer med 2 timer i hvert skoleår med start i august 2003.

Forslaget betyder endvidere netto 3 timer mere til henholdsvis engelsk, idræt og fysik/kemi. På 3. klassetrin foreslås 2 timer til engelsk, hvilket netto betyder én ekstra "time" i den vejledende timefordelingsplan, idet en time modsvarer af en reduktion af klassens tid. Fysik/kemi i 9. klasse og idræt på 6. klassetrin tildeles begge én ekstra time. Merudgifterne pr. ugentlig 45 minutters lektion udgør på årsbasis 41,4 mio. kr. På 3. klassetrin er udgifterne dog kun 33,6 mio. kr. som følge af afledte mindreudgifter i fritidsordningerne. Beregningsmæssigt er forudsat, at alle skoler i snit forventes at få et timetalsløft af det angivne omfang, idet der ikke for disse fag er minimumtimer. Udgifterne bliver i alt 112,5 mio. kr. efter den fulde indfasning i 2006. Den øgede timetildeling indfases med 2 ekstra timer (engelsk og idræt) fra skoleåret 2004/2005 og yderligere én time (fysik/kemi) fra skoleåret 2005/2006.

3.1.2. Fremrykning af engelsk og styrkelse af naturfag og historie

De øvrige foreslåede timeændringer vedrørende engelsk, historie og biologi er udgiftsmæssige neutrale, idet der netto ikke tildeles flere undervisningstimer i forhold til den eksisterende vejledende timeplan ud over det ovennævnte. Den ene af de to tildelte timer til engelsk i 3. klasse og den ekstra time til biologi og historie på 9. klassetrin – i alt 3 timer – finansieres på følgende måde: Engelsktimen realiseres ved en reduktion af den samlede tid til klassens tid på mellemtrinnet pr. 1. august 2003, historietimen ved reduktion af timetallet for samfundsfag fra 5 timer på 9. klassetrin til samlet 4 timer på 8. og 9. klassetrin og biologi timen ved at reducere timetallet i natur/teknik på 6. klassetrin fra 3 til 2 timer pr. 1. august 2004.

3.1.3. Mundtlig afgangsprøve i biologi og projektopgave med samfundsfag og historie

Den mundtlige prøve i biologi på 9. klassetrin foreslås at skulle indgå i den eksisterende afgangsprøve i fysik/kemi. Den arbejdstid, der medgår til at gennemføre prøven, kan umiddelbart modsvarer af den arbejdstid, der frigøres ved, at der ikke gennemføres normal undervisning i prøveperioden for de pågæl-

dende klasser, og denne periode vil kunne forlænges i fornødent omfang. Den mundtlige prøve i biologi vil derfor kunne gennemføres udgiftsneutralt. Det samme gælder projektopgaven, der inddrager emner fra både samfundsfag og historie. Projektopgaven skal som de eksisterende projektopgaver foregå som en integreret del af den daglige undervisning.

3.1.4. Overgang fra ugenorm til årsnorm (ændret opgørelse af undervisningstiden)

Den ændrede opgørelse af undervisningstiden betyder, at timetildeling til klasserne baseret på ugenorm og undervisningstimer af 45 minutters varighed ændres til tildeling af undervisningstid baseret på årsnorm og afmålt tid i hele timer. Omlægningen er udgiftsneutral, da den ændrede opgørelsesmåde ikke i sig selv indebærer ændringer i den samlede undervisningstid, der tildeles gennem hele skoleforløbet.

Til illustration af sammenhængen mellem den nuværende vejledende timefordelingsplan og den samlede undervisningstid fordelt efter de foreslåede ændringer henvises til bilag 2 og 3. Undervisningstiden for 1. - 9. klasse ændres fra 7.050 timer - (235 ugentlige lektioner * 40 uger * 45/60 timer) - til 7.320 timer, hvor differencen på 270 timer svarer til det øgede timetal på 1. - 3. klassetrin i dansk og matematik ($6 * 40 * 45/60 = 180$) og de 3 ekstra timer i engelsk, idræt og fysik/kemi ($3 * 40 * 45/60 = 90$).

3.1.5. Bindende trinnål for undervisningen på bestemte klassetrin

Bindende trinnål betyder en præcisering af de faglige mål for undervisningen på bestemte klassetrin og ikke en forøgelse af kravene til slutmål. Trinnålene fastsættes, som de vejledende delmål fastsættes i dag, dvs. på de klassetrin, hvor det er pædagogisk begrundet ud fra det enkelte fags opbygning og progression. Ved udformningen af trinnål vil de eksisterende vejledende delmål blive gjort bindende som trinnål. Der vil dog ske visse justeringer som følge af, at minimumstimetallet øges, at der bliver minimumstimetal for visse fag, og at der for visse fag sker ændringer i begyndelses- og sluttidspunkt. Trinnålene skal betragtes som et redskab til at opnå en bedre indholdsmæssig og pædagogisk styring og tilrettelæggelse af undervisningen. Lovforslaget indebærer ikke krav eller forventning om, at skolerne skal tilbyde et timetal svarende til fx det vejledende. Beslutter den enkelte kommunalbestyrelse at forøge timetallet ud over det aktuelle niveau samt de ovenfor nævnte timetalsændringer, der er en direkte følge af lovforslaget, vil

merudgifter hertil ikke være omfattet af bloktilskudsregulering.

Det følger allerede af § 13, stk. 2, at der skal foretages en løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen, og denne praksis fastholdes med indførelse af bindende trinmål.

Tidligere diagnosticering sammenholdt med øget timetal i dansk og matematik på 1.- 3. klassetrin muliggør, at det i højere grad ved tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen kan sikres, at alle elever får et større udbytte og derved virke begrænsende på behovet for henvisning til specialundervisning.

3.1.6. Øvrige forhold

De foreslåede initiativer i lovforslaget vil ikke i sig selv øge behovet for efteruddannelse. Folkeskoleforliget indeholder forslag om at oprette en særlig diplomuddannelse for skoleledere. De kommunale udgifter hertil vil i sig selv virke begrænsende på denne efteruddannelsesaktivitet, således at de statslige taxameterudgifter vil kunne finansieres inden for Undervisningsministeriets ramme. De kommunale udgifter forventes finansieret ved omprioriteringer inden for de eksisterende bevillingsrammer for kommunernes efteruddannelsesaktivitet. Ved folkeskoleforliget blev det endvidere aftalt at afsætte en statslig bevilling til et særligt udviklingsprogram for folkeskolen. Midler hertil samt de nærmere forudsætninger for anvendelsen vil blive fastsat på finanslovsforslaget for 2004 og vil blive finansieret inden for Undervisningsministeriets bevillingsramme.

Den demografisk betingede vækst i elevtallet, der vil ske i folkeskolen frem mod 2010, er beskrevet i en række analyser af den kommunale økonomi, og nødvendiggør i sig selv en reduktion af gennemsnitsudgifterne pr. elev, jf. også den udtrykte målsætning herom i den fireårige aftale mellem KL og den tidligere regering om kommunernes økonomi for 1999 til 2002. Den fleksibilitet i forbindelse med kommunernes organisering og tilrettelæggelse af folkeskolen, der kan medvirke til at imødegå det udgiftspres, der er en følge af elevtalsvæksten, opnås dels ved de forslag, der allerede er indeholdt i lovforslaget, dels ved det forsøgsprogram, der påtænkes iværksat i tilknytning

til lovændringen. Det er ikke muligt at foretage en beregning af de mulige mindreudgifter ved den foreslåede fleksibilitet.

3.2. De frie skoler

Ud fra lovforslagets udgifts- og timetalsforudsætninger samt elevtalsfordelingen mellem de to skoleformer forventes kommunernes udgifter til bidrag til staten for elever på de frie grundskoler at stige med 18,8 mio. kr. fuldt indfaset. Udgifterne for kommunerne slår igennem med 3 års forsinkelse, idet statens tilskud fastsættes på grundlag af de kommunale regnskabstal 3 år forud for tilskudsåret.

3.3. Den amtskommunale specialundervisning

Selv om der heller ikke er direkte afledt tilmæssig effekt for den amtslige specialundervisning efter § 20, stk. 2, og selv om der ikke er forventning om en stigning i antallet af elever i specialundervisningen, vil det øgede timetal i den kommunale folkeskole have en afsmittende virkning på undervisningstilbudene i den amtsligt finansierede specialundervisning. Som følge af den generelt højere lærer/elev ratio i den vidtgående specialundervisning forventes merudgifterne at være relativt større i den amtslige specialundervisning end i den kommunale folkeskole målt i forhold til de samlede elevtal. Det skønnes på denne baggrund, at amterne fuldt indfaset vil få merudgifter på 8,0 mio. kr.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. De miljømæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

6. De økonomiske konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	280,9 mio. kr.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været sendt til høring hos følgende: Amdsrådsforeningen, BUPL, Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Skolelederforening, Danmarks Elev Organisation, Danmarks Lærerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, De Etniske Minoriteters Landsorganisation, De Samvirkende Invalideorganisationer, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og rådgivningscenteret om racediskrimination, Folkeskoleelevernes Landsorganisation, Frederiksberg Kommune, Frie Grundskolers Fællesråd, Frie Grundskolers Lærerforening, Grundskolerådet, KL, Konkurrence Styrelsen, Københavns Kommune, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsforeningen for opholdssteder og skole- og behandlingstilbud, Landsorganisationen i Danmark, Nævnet for Etnisk Ligestilling, Rådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, Rådet for Etniske Minoriteter, Skole og Samfund, SU-Styrelsen, Ungdomsringen, Ungdomsskolernes Udviklingscenter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med forslaget foretages der alene en præcisering af, hvornår det kan tilbydes voksne at deltage i folkeskolens undervisning. Dermed gives der i lovtæksten udtryk for, at det kun har været hensigten at lade et begrænset antal voksne deltage i folkeskolens undervis-

ning på de ældste klassetrin i tilfælde, hvor der er langt til voksenundervisningstilbud. Forslaget ændrer ikke den gældende retstilstand. Det er fortsat skolebestyrelsen, der inden for de retningslinjer, som kommunalbestyrelsen har fastsat i henhold til § 40, har kompetencen til at afgøre, om voksne skal kunne deltage i skolens almindelige undervisning.

Til nr. 2

Med forslaget foretages der en tydeliggørelse af, at den specialpædagogiske bistand til småbørn i henhold til bestemmelsen er en del af folkeskolens opgave. Forslaget ændrer ikke den gældende retstilstand.

Til nr. 3

Bestemmelsen præciserer den opdeling i 3 hovedafsnit (fagblokke), der allerede i dag ligger i loven.

Med forslaget ændres starten på engelskundervisningen fra 4. klassetrin til 3. Hensigten med den tidligere sprogstart er bl.a. at udnytte, at børn i dag bl.a. gennem tv og brug af computerspil på engelsk er så indstillet på dette sprog, at der - i kombination med en pædagogik, der er målrettet aldersgruppen, og en forøgelse af timetallet - vil kunne opnås en generel øget faglighed. Det forudsættes, at fremrykningen af undervisningen i engelsk samtidig medfører, at der sker en justering af undervisningens tilrettelæggelse, hvor der tages hensyn til, at eleverne er 1 år yngre. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.6.

For at styrke historiefaget udvides undervisningen til også at omfatte 9. klassetrin. Samtidig ændres projektopgaven, således at den fremover i væsentligt omfang skal inddrage emner fra både historie og samfundsfag. Der henvises til bemærkningerne til nr. 12.

Forslaget medfører, at der fremover skal undervises i biologi også på 9. klassetrin. Sigtet hermed er en generel styrkelse af naturfagene ved at sikre, at den tværfaglighed, som faget natur/teknik er udtryk for, videreføres til undervisningen i naturfag på de ældste klassetrin. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.4. og til nr. 13.

Til nr. 4 og 5

Forslaget er alene en tydeliggørelse af de gældende bestemmelser i § 5, stk. 3 og 4. Forslaget ændrer ikke den gældende retstilstand.

Til nr. 6

Ændringen er en konsekvens af overgangen til undervisningstimer a 60 minutter og opgørelse på årsbasis.

Til nr. 7

Ændringen er en konsekvens af forslaget nr. 15.

Til nr. 8

Se bemærkningerne til nr. 6.

Til nr. 9

Forslaget udvider undervisningsministerens bemyndigelse til at fastsætte fælles nationale mål.

Det betyder, at ministeren - foruden at fastsætte formål med undervisningen og centrale kundskabs- og færdighedsområder for fag og obligatoriske emner i form af slutmål - tillige skal fastsætte mål som trinmål for bestemte klassetrin.

Slutmål og trinmål angiver, hvad undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig af kundskaber og færdigheder i faget/emnet henholdsvis ved afslutningen af undervisningen og ved afslutningen af bestemte klassetrin.

Slutmål og trinmål opbygges som hidtil i et antal hovedområder inden for hvert fag for fortsat at sikre bredden i tilgangen til faget.

Kommunerne udarbejder, jf. forslagene til § 40, stk. 3, 44, stk. 8, og § 45, stk. 3, beskrivelser til brug for udarbejdelsen af lærernes planlægning af undervisningen. Beskrivelserne anvendes som et redskab i lærersamarbejdet om fag og tværfaglige forløb frem mod trin- og slutmål for de enkelte fag med henblik på at understøtte den enkelte elevs udvikling og behov.

Beskrivelserne vil blive fastlagt på samme måde som læseplanerne. Det indebærer, at skolelederen fremlægger forslag for skolebestyrelsen, som indstiller til kommunalbestyrelsen, der giver den endelige godkendelse. Se bemærkningerne til nr. 25, 31 og 32.

Undervisningsministeren udsender vejledende materiale til understøttelse af disse beskrivelser. Vejledningerne indeholder beskrivelser af udviklingen i undervisningen frem mod trin- og slutmål med henblik på at styrke lærernes muligheder for at tilrettelægge en undervisning med udgangspunkt i den enkelte elevs udvikling.

Fælles nationale mål i form af slut- og trinmål har sammen med kommunernes beskrivelser af udviklingen frem mod trin- og slutmål til hensigt at gøre det muligt at følge udviklingen i elevernes kundskabs- tilegnelse bedre end i dag. Det vil medvirke til, at det på et tidligere tidspunkt kan konstateres, hvis en elev har behov for, at der gøres en særlig indsats, og det kan bidrage til målsætningen om, at alle elever kan forlade folkeskolen med sikre kundskaber og færdigheder. Parallelt hermed skal skolerne fortsat arbejde med elevernes alsidige personlige udvikling bl.a. på grundlag af de af kommuner og skoler vedtagne beskrivelser herfor.

Endvidere vil målene sammen med de nævnte beskrivelser give lærerne et redskab til deres årsplanlægning og dermed sikre en bedre sammenhæng mellem de slutmål, som undervisningen skal lede frem imod, og den konkrete undervisning på de enkelte klassetrin. Målene og beskrivelserne skal således indgå i et samspil med den differentiering af undervisningen, der skal finde sted, jf. § 13, stk. 2, og § 18, stk. 4, således at der i den daglige undervisning arbejdes med individuelle mål i vejen frem mod de fælles mål.

Endelig vil målene og de nævnte beskrivelser give eleverne og forældrene et bedre overblik over, hvad undervisningen på det enkelte klassetrin skal lede frem imod. Det giver forældrene en bedre mulighed for at følge med i børnenes skolegang og et bedre grundlag for den løbende dialog mellem skole og hjem om børnenes indlæring.

Det følger allerede af § 13, stk. 2, at der skal foretages en løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen, og denne praksis fastholdes med indførelse af bindende trinmål.

Viser det sig, at undervisningen ikke på alle punkter har ledt en eller flere elever frem til de kundskaber og færdigheder, der fremgår af trinmålene for faget, må læreren som led i undervisningsdifferentieringen vurdere, hvordan undervisningen skal tilrettelægges i det videre undervisningsforløb. På dette punkt er der heller ingen forskel i forhold til situationen i dag, jfr. § 13, stk. 2, og § 18, stk. 4.

De nuværende bestemmelser i folkeskoleloven om, at undervisningsministeren kan udsende vejledende læseplaner med beskrivelse af indholdet i undervis-

F. t. l. vedr. folkeskolen

ningen, ændres således, at undervisningsministeren fremover forpligtes til at udsende vejledende læseplaner med beskrivelse af indholdet i undervisningen og herudover vejledende materiale til understøttelse af de beskrivelser, som udarbejdes lokalt. Det foreslås samtidig, at forpligtelsen til, at undervisningen skal fremme elevernes alsidige personlige udvikling og hjemlen for undervisningsministeren til at udsende vejledende materiale herom, indsættes i selve lovtæksten. Derudover kan undervisningsministeren som i dag ligeledes udsende vejledende materiale om undervisning i tværgående emner mv.

Ved udformningen af det vejledende materiale vil undervisningsministeren inddrage relevante fagfolk, herunder fagkonsulenter på folkeskoleområdet.

Det planlægges at udmønte bemyndigelsen således, at der ikke foretages indholdsmæssige ændringer i fagenes formål og slutmål. Der vil dog blive fastsat selvstændige slutmål for visse af 10. klasse-fagene samt for de valgfag, hvor der endnu ikke er udmeldt slutmål.

Ved udformningen af trimmål vil de eksisterende vejledende delmål blive gjort bindende som trimmål. Der vil dog ske visse justeringer som følge af, at minimumstimetallet øges, at der bliver minimumstimetal for visse fag, og at der for visse fag sker ændringer i begyndelses- og sluttidspunkt. Ligeledes vil der ske en løbende justering og præcisering af trimmålene for fagene i lyset af de indvundne erfaringer.

De nuværende vejledende delmål er udformet med udgangspunkt i det nuværende vejledende timetal. Bindende trimmål fastsættes derfor ligeledes med udgangspunkt i det vejledende timetal, hvilket også vil gælde ved fremtidige justeringer og ændringer. Konsekvenserne af de aftalte ændringer vil blive forhandlet med KL.

Ved udformningen af trimmål og de vejledende beskrivelser agter undervisningsministeren at arbejde ud fra følgende principper:

Trimmål: Trimmålene er knyttet til de klassetrin, der er udvalgt ud fra en pædagogisk begrundelse ud fra det enkelte fags opbygning og faglige progression, almindeligvis dækkende 2 - 3-årige forløb. De vil lige som slutmålene blive udarbejdet i typisk 3-4 hovedområder:

- Trimmål: Trimmålene er knyttet til de klassetrin, der er udvalgt ud fra en pædagogisk begrundelse ud fra det enkelte fags opbygning og faglige progression, almindeligvis dækkende 2 - 3-årige forløb. De vil lige som slutmålene blive udarbejdet i typisk 3-4 hovedområder.

- Vejledende beskrivelser til understøttelse af kommunernes beskrivelser til brug for udarbejdelsen af lærerens planlægning af undervisningen: Vejledningerne indeholder beskrivelser af udviklingen i undervisningen frem mod trin- og slutmål med henblik på at styrke lærerens muligheder for at tilrettelægge en undervisning med udgangspunkt i den enkelte elevs udvikling.

I forbindelse med eventuelle senere ændringer af disse principper og ved ændringer af formål og slutmål for fagene vil undervisningsministeren inddrage forligskredsen og orientere Folketingets Uddannelsesudvalg, inden en ny bekendtgørelse vil blive udstedt. Der vil blive gennemført en evaluering af trimmålene efter 4 år, og denne vil blive forelagt forligskredsen.

Ved udmøntningen af reglerne om slut- og trimmål og de vejledende beskrivelser skal undervisningsministeren ikke fastsætte trimmål for de fag, hvor tilrettelæggelsen kan være 1 eller 2-årig. Det medfører, at der f.eks. ikke vil blive fastsat trimmål, men alene slutmål for fagene sløjd, hjemkundskab og håndarbejde. Der vil blive udsendt vejledende beskrivelser for fagene, bortset fra de fag, der kan tilrettelægges over 1 år (f.eks. sløjd, hjemkundskab og håndarbejde). For de obligatoriske emner, jf. § 7, vil der blive fastsat slut- og trimmål, men der skal ikke udarbejdes beskrivelser under hensyntagen til emnernes særlige karakter, herunder at undervisningen gives i forbindelse med de obligatoriske fag.

Til nr. 10

Med forslaget får undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte en indholdsbeskrivelse, der angiver målene for børnehaveklassen. Formålet er at sikre et mere ensartet tilbud på tværs af kommunerne.

Indholdsbeskrivelsen vil blive udmøntet således, at arbejdet i børnehaveklassen på linje med de nuværende centrale kundskabs- og færdighedsområder for fagene på 1. - 9./10. klassetrin vil fastlægge de mål, som aktiviteten i børnehaveklassen skal føre frem til. Børnehaveklassen er afgørende for overgangen mellem daginstitutionen og skolen, hvorfor børnehaveklasselederen kan deltage i undervisningen i indskoling, ligesom børnehaveklasselederen har en vigtig opgave i forhold til samarbejdet med daginstitutionerne.

Indholdsbeskrivelsen vil desuden blive formuleret, så der skabes en nær sammenhæng mellem arbejdet i børnehaveklassen og arbejdet på 1. - 2./3. klassetrin. Desuden vil indholdsbeskrivelsen for børnehaveklassen lægge fundamentet for skolens arbejde med at udvikle elevernes alsidige personlige udvikling. Ind-

holdsbeskrivelsen vil bl.a. omfatte følgende elementer:

- Praktisk-musiske og bevægelsesmæssige aktiviteter
 - Styrkelse af børnenes motorik
 - Opmærksomhed på naturen og naturfaglige fænomener
 - Sproglig opmærksomhed
 - Samvær og samarbejde i større og mindre grupper
- Oplæsning, fortælling, fællessamtale, samtaler i mindre grupper, brug af arbejdsbøger og opgaveark, bogstavsaktiviteter, skriveaktiviteter og taleaktiviteter kan understøtte disse elementer. Der arbejdes med at udvikle børnenes ansvarlighed, idet der lægges vægt på, at de både skal kunne give og modtage hjælp, inspiration og påskønnelse i samarbejdet med andre.

Leg skal fortsat udgøre et centralt element i undervisningen med vægt både på legens egenverdi og på læring gennem leg og legelignende aktiviteter.

Til nr. 11

Der er foretaget en tydeliggørelse af, at § 12, stk. 1, 1. pkt., kan fraviges i forbindelse med samordnet indskoling, jf. § 25, stk. 3. Forslaget ændrer ikke den gældende retstilstand.

Til nr. 12

Forslaget ændrer den gældende projektopgave, så den fremover i væsentligt omfang skal inddrage emner fra både samfundsfag og historie. Der skal gives såvel en udtalelse som en karakter for projektopgaven.

Til nr. 13

Forslaget medfører, at den nuværende afsluttende prøve i faget fysik/kemi gøres fælles for de to fag, fysik/kemi og biologi.

Til nr. 14

Forslaget medfører, at der som en af konsekvenserne af de ændrede regler om timetal mv. ikke længere fastsættes regler om antallet af skoledage og rammer for den daglige og ugentlige undervisningstid. Der henvises til bemærkningerne til nr. 15. Det bemærkes i den forbindelse, at undervisningen normalt er placeret på ugens 5 første hverdage.

Til nr. 15

Til stk. 1 og 3.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 afløser den gældende lovs § 16, stk. 1 - 4, således at der ikke længere fastsættes rammer for den mindste ugentlige undervisningstid og den højeste daglige undervisningstid for eleverne, bortset fra børnehaveklassen og 1. - 3.

klasse, hvor der fastsættes et højeste antal daglige timer på 6, bortset fra ved særlige arrangementer, som f.eks. temadage. Det medfører, at kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen vil blive tillagt kompetencen på disse områder, jf. bemærkningerne til nr. 24 og 27. Som afløsning for de gældende bestemmelser bemyndiges ministeren til at fastsætte det mindste antal årlige undervisningstimer for eleverne. Den foreslåede bestemmelse fastslår, at det for klassetrinnene 1. - 9. klasse skal ske samlet for flere klassetrin og inden for fagblokke og inden for klassens tid. Herudover bemyndiges ministeren til at fastsætte et samlet mindste antal årlige undervisningstimer for hvert af klassetrinnene 1. - 9. klasse. Det sker for at sikre en forholdsvis jævn fordeling af timerne ud over alle undervisningsårene. Det vil sige, at der sikres et samlet minimumstimetal for flere klassetrin, opdelt i fagblokke og klassens tid, samt for hvert klassetrin. Endvidere fastsættes et samlet årligt undervisningstimetal for børnehaveklassen og 10. klasse svarende til det nuværende vejledende timetal.

Bemyndigelsen vil blive udmøntet, som det fremgår af de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2.3.

Herudover bemyndiges ministeren til at fastsætte et samlet minimumstimetal for hvert af fagene dansk og matematik på 1. - 3. klassetrin. Hensigten hermed er at styrke disse to grundlæggende fag og derved give mere tid til fordybelse og anvendelse af varierede undervisningsformer, hvor alle elever - både de, der lærer langsommere, og de, der lærer hurtigere - kan få det fulde udbytte af undervisningen. Den foreslåede bestemmelse vil blive udmøntet således, at dansk får et mindste antal årlige undervisningstimer for 1. - 3. klassetrin på 810 timer, og matematik får et på 450 timer. Tallene svarer til én ekstra ugentlig lektion i hvert af fagene på 1. - 3. klassetrin i forhold til det nuværende vejledende timetal. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.4.

Klassens tid vil fortsat være tilknyttet klasselæreren, jf. § 18, stk. 5, men i forbindelse med fastsættelse af et mindste antal undervisningstimer for klassens tid opgjort samlet for flere klassetrin vil det samlede minimumstimetal blive reduceret i forhold til det nuværende niveau.

Hvis der bliver behov for at justere minimumstimetallene i forhold til de forudsætninger, der fremgår af ovenstående samt de almindelige bemærkninger, vil undervisningsministeren inddrage forligskredsens og orientere Folketingets Udnannelsesudvalg, før en ny bekendtgørelse udstedes.

Undervisningsministeren vil fortsat udsende vejledende undervisningstimetal for hvert fag, men frem-

over opgjort pr. år. For de fag, der ikke er berørt af aftalen, vil de vejledende undervisningstimetal blive fastsat svarende til de nuværende vejledende timetal.

Til illustration af de vejledende undervisningstimetal, når de nye timetal er fuldt indfaset, henvises til bilag 2. Bilaget indeholder tillige de fastsatte minimumstimetal.

Forslaget indebærer, at bestemmelserne om timetal i loven fremover vil blive beregnet på årsbasis som undervisningstimer a 60 minutter. Formålet hermed er at understøtte skolernes fleksible tilrettelæggelse af undervisningen, således at tilrettelæggelsen kan imødekomme elever med forskellige behov og sikre et bedre samarbejde på tværs af fag og klassetrin. Beregningen er sammenfaldende med kommunernes og lærerorganisationernes måde at opgøre lærernes arbejdstid på.

Til stk. 4

Forslaget er indholdsmæssigt i overensstemmelse med den gældende lovs stk. 6.

Til stk. 5 - 6

Bestemmelserne er korrigeret i overensstemmelse med, at der ikke længere fra centralt hold er fastsat et bestemt antal årlige skoledage. I stedet fastsætter kommunalbestyrelsen, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, dette. Der er ingen indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 16

Klassens tid vil fortsat være tilknyttet klasselæreren, som skal samarbejde med eleverne om løsning af særlige opgaver. Disse særlige opgaver kan som hidtil være løsning af opgaver inden for klassen, herunder sociale og andre praktisk-administrative opgaver, fx opgaver i forbindelse med en forestående lejrskole, erhvervspraktik, klassens trivsel, mobning mv. Herudover kan en del af undervisningen i de obligatoriske emner - færdselslære, sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab samt uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering - som hidtil henlægges til disse timer. Skolerne kan selv vælge, hvordan og hvornår tiden bedst kan bruges.

Til nr. 17

Der er tale om en konsekvensændring af nr. 15.

Til nr. 18

Med forslaget overføres kompetencen til at godkende, at en selvstændig skole kun omfatter 10. klassetrin, fra undervisningsministeren til kommunalbestyrelsen. Forslaget skal ses som decentralisering og en administrativ forenkling.

Til nr. 19

Forslaget lovfæster den gældende forsøgsordning med fælles skoleledelse for flere skoler. Kommunalbestyrelsen får hjemmel til efter indstilling fra skolebestyrelserne selv at godkende fælles skoleleder og eventuelt fælles skolebestyrelse for flere skoler. Formuleringen »efter indstilling fra skolebestyrelserne« skal forstås således, at kommunalbestyrelsen kan tage initiativet til at foreslå fælles leder mv., men det er en forudsætning, at der foreligger en indstilling fra skolebestyrelserne. De enkelte skoler bevarer dog hvert sit skoledistrikt. Den fælles skoleledelse kan omfatte en eller flere mindre skoler og en større skole, eller den kan omfatte to eller flere mindre skoler. De skoler, der indgår som »mindre« skoler, skal have under 150 elever og være beliggende i et landdistrikt eller et mindre bysamfund med ikke over 900 indbyggere. Undervisningsministeren skal efter forslaget fastsætte nærmere regler om ordningen. Sådanne regler vil skulle sikre, at der fortsat er en pædagogisk leder tilknyttet til den enkelte skole - enten en viceinspektør, afdelingsleder eller lignende. Endvidere skal det fremgå af reglerne, at der enten skal bevares en skolebestyrelse for de enkelte skoler, eller at forældrene for hver skole mindst skal være sikret en repræsentant i den fælles skolebestyrelse. På samme måde må det være sikret, at det pædagogiske personale har en repræsentant i et eventuelt fælles pædagogisk råd, og at der er taget stilling til, om eventuelle fælles faciliteter for skolerne kan benyttes af alle skoler.

Til nr. 20

Den foreslåede bestemmelse lovfæster den gældende forsøgsordning om fælles leder og fælles bestyrelse for et kommunalt dagtilbud og en folkeskole. Kommunalbestyrelsen får med forslaget hjemmel til efter indstilling fra skolebestyrelsen og dagtilbuddets forældrebestyrelse at godkende, at der kan ske samdrift mellem et kommunalt dagtilbud og en folkeskole, med evt. tilknyttet skolefritidsordning. Formuleringen »efter indstilling fra skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen« skal forstås således, at kommunalbestyrelsen kan tage initiativet til at foreslå fælles leder mv., men det er en forudsætning for, at noget sådant kan iværksættes, at der foreligger en indstilling fra bestyrelserne. Ordningen vedrører mindre skoler med op til 150 elever i landdistrikter og mindre bymæssige bebyggelser med op til 900 indbyggere. Ordningen vil svare til de nuværende forsøgsbetingelser. Undervisningsministeren får hjemmel til efter aftale med socialministeren at fastsætte nærmere regler om, under hvilke betingelser dagtilbud, skolefritidsordning og

skole kan integreres, således at det sikres, at der er lokal opbakning hertil, og at kvaliteten af såvel skole som dagtilbud fortsat udvikles.

Til nr. 21 og 22

Efter de gældende regler kan organisering af hold på 1. - 7. klassetrin inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin kun ske af pædagogiske og praktiske grunde. Inden for de rammer, der er fastsat af skolebestyrelsen, og under skolelederens ansvar er det lærerne/lærerteamet, der som en del af den almindelige undervisningsplanlægning tilrettelægger indholdet i og omfanget af holddannelsen. Dette kan fx være tilfældet i forbindelse med deletimer, samlæsning, valgfag, tilbudsfag, idræt og emneuger, samt hvor faglokalerne indretning og størrelse gør det nødvendigt at dele eleverne. Kun på 8. - 10. klassetrin er det i dag muligt at danne hold på grundlag af en løbende evaluering af elevernes forskellige behov.

Med forslaget er det hensigten at præcisere mulighederne for holddannelse på 1. - 7. klassetrin i overensstemmelse med praksis på mange skoler. Det vil fortsat være praktiske og pædagogiske grunde, der er grundlaget for en holddannelse. Inden for de rammer, der er fastsat af skolebestyrelsen, og under skolelederens ansvar vil det fortsat være lærerne/lærerteamet, der som en del af den almindelige undervisningsplanlægning tilrettelægger indholdet i og omfanget af holddannelsen. Efter forslaget kan en løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen inddrages som en del af grundlaget for holddannelsen, når holddannelse sker af pædagogiske grunde. En sådan løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen skal allerede gennemføres i medfør af den gældende lovs § 13, stk. 2. Der er således ikke tale om en ændring eller udvidelse af den gældende evaluering.

Når en løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen inddrages i grundlaget for holddannelse, må denne kun omfatte dele af et fags stofområder og kun ske i form af kortere kurser, fx til træning af specifikke færdigheder eller med henblik på at give særlige udfordringer til en gruppe af elever. Endvidere foreslås det, at en sådan holddannelse, der inddrager den løbende evaluering, ikke må ske forud for et skoleår på grundlag af en evaluering af elevernes udbytte af undervisningen i det forudgående skoleår. Der skal således altid tages hensyn til elevernes aktuelle forudsætninger.

Elever med indlæringsvanskeligheder eller andre særlige problemer skal fortsat henvises til specialundervisning via den pædagogisk-psykologiske rådgivning, hvis de har behov herfor.

Forældrene er gennem skolebestyrelsen sikret indflydelse på skolens brug af holddannelse, idet skolebestyrelsen fastsætter principper for holddannelsen og herunder kan fastsætte principper for anvendelse af den løbende evaluering i forbindelse med fornyet holddannelse i et fag. Det vil desuden være naturligt som led i skole-hjem samarbejdet, at lærere og forældre drøfter undervisningens organisering og tilrettelæggelse, herunder anvendelsen af holddannelse.

De hidtidige betingelser for holddannelse på 8. - 10. klassetrin opretholdes uændret, men er af praktiske grunde indsat som et nyt stk. 5.

Grundlaget er fortsat, at skolen ikke skal være niveaudelt, og den hidtidige bestemmelse om, at eleverne skal undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden, det vil sige, at eleverne i mere end halvdelen af det samlede årlige undervisningsmetal skal undervises sammen, opretholdes uændret som nyt stk. 6, dog med sproglige ændringer. Det vil sige, at den samlede tid, hvor der kan ske holddannelse, skal udgøre mindre end halvdelen af undervisningstiden. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.8.

Til nr. 23

Ændringen er en præcisering af, at grænserne i bestemmelsens stk. 1 ligeledes finder anvendelse ved befordring i forbindelse med vidtgående specialundervisning. Der er ingen ændringer i den gældende retstilstand.

Til nr. 24

Som konsekvens af, at der ikke længere fastsættes rammer for den daglige og ugentlige undervisningstid, bortset fra et højeste antal daglige timer for børnehaveklassen og 1. - 3. klassetrin, jf. nr. 15, præciseres det i bestemmelsen, at det vil være kommunalbestyrelsen, der skal fastsætte rammer for skoledagens længde. Det forudsættes, at disse rammer indeholder et råderum for skolebestyrelsen til at fastsætte principper om skoledagens længde.

Til nr. 25

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at der lokalt skal udarbejdes beskrivelser til brug for udarbejdelsen af lærerens planlægning af undervisningen. Der henvises til bemærkningerne til nr. 9. Bestemmelsen udvides således, at kommunalbestyrelsen skal godkende de enkelte skolers beskrivelser. Som konsekvens af lovfæstelsen af beskrivelserne af elevernes alsidige personlige udvikling i forslaget § 10, stk. 4, jf. nr. 9, ændres styrelsesbestemmelsen, således at kommunalbestyrelsen skal sikre, at hensynet til fremme af ele-

vernes alsidige personlige udvikling er tilgodeset gennem beskrivelser i læseplanerne eller på anden hensigtsmæssig måde.

Til nr. 26

Med forslaget overføres kompetencen fra undervisningsministeren til kommunalbestyrelsen til at fravige bestemmelserne i stk. 1 om oprettelse af skolebestyrelser mv. for så vidt angår de kommunale specialskoler mv. Kompetencen til at fravige bestemmelsen i stk. 8, 1. pkt., om valgtidspunktet for forældrerepræsentanterne foreslås ligeledes overført til kommunalbestyrelsen. Endvidere foreslås kompetencen til at fravige bestemmelserne om skolebestyrelser i stk. 1, stk. 8, 1. pkt., og § 43, stk. 2, 2. pkt., overført til kommunalbestyrelsen. Forslaget skal ses som administrativ forenkling. Ud over overførslen af kompetencen ændrer forslaget ikke den gældende retstilstand.

Til nr. 27

Se nr. 24 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 28 og 29

Der er alene tale om konsekvensændringer som følge af nr. 30.

Til nr. 30

Forslaget er alene en præcisering af den allerede gældende retstilstand. Det forudsættes, at de principper, der fastsættes om skolefritidsordningen, ligger inden for principperne i § 1.

Til nr. 31

Som en konsekvens af beskrivelserne til brug for udarbejdelsen af lærernes planlægning af undervisningen, fastsættes det med bestemmelsen, at skolebestyrelsen skal udarbejde forslag herom, som det er tilfældet med læseplanerne i den gældende lov. Med forslaget er det, jf. § 45, stk. 3, se bemærkningerne til nr. 32, skolens leder der skal udarbejde forslag herom til skolebestyrelsen. I medfør af den gældende lovs § 45, stk. 4, udøver skolens leder sin virksomhed i samarbejde med de ansatte. Det følger heraf, at udarbejdelse af forslaget vil skulle ske i samarbejde med lærergruppen.

Til nr. 32

Den foreslåede bestemmelse præciserer, at det er skolens leder, der som sekretær for skolebestyrelsen har ansvaret for at udarbejde forslag til skolebestyrelsen om læseplaner og om beskrivelserne. Se bemærkningerne til nr. 9.

Til nr. 33-35

Ændringerne er alene tekniske justeringer som følge af nr. 15.

Til nr. 36

Forslaget indebærer, at det medlem, der hidtil er blevet udpeget for hver sag af De Samvirkende Invalideorganisationer, bliver fast medlem på linje med de to medlemmer, som udpeges af henholdsvis Amtsrådsforeningen og KL. Det præciseres desuden, at der også udpeges stedfortrædere for formanden og det medlem, som udpeges af De Samvirkende Invalideorganisationer.

Til nr. 37

Det foreslås, at i stedet for det sagkyndige medlem, som hidtil er blevet udpeget for hver sag af Amtsrådsforeningen og KL, kan hver forening udpege en repræsentant, der kan deltage i nævnets møder som sagkyndig rådgiver uden stemmeret. For så vidt angår det medlem, som for hver sag udpeges af De Samvirkende Invalideorganisationer, henvises til nr. 36 og bemærkningerne hertil. De sagkyndige rådgivere for de medlemmer, der er udpeget efter indstilling fra Amtsrådsforeningen og KL, vil - i overensstemmelse med Undervisningsministeriets almindelige praksis om alene at udbetale honorar til formanden for udvalg, råd mv. - ikke modtage honorar fra Undervisningsministeriet.

Til nr. 38

Ændringen er en konsekvens af forslagens nr. 14 og 15. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til nr. 39

I dag kan kommunerne allerede efter de gældende love (folkeskoleloven og biblioteksloven) etablere et tæt samarbejde mellem et skolebibliotek som pædagogisk servicecenter og et folkebibliotek (typisk en afdeling eller filial). Forslaget muliggør iværksættelse af forsøg med henblik på at afdække mulighederne for et udvidet samarbejde mellem folkebiblioteker og skolebiblioteker.

Forslaget medfører, at der som led i forsøg med et udvidet samarbejde mellem folkebiblioteket og skolebiblioteket kan ske fravigelse af lovens kapitel 4 om lærer kvalifikationer.

Til nr. 40

Forslaget medfører, at kommunalbestyrelsen kan godkende forsøg med undervisning i tysk og/eller fransk fra 6. klassetrin på initiativ fra den enkelte skole. Hensigten med forsøgene er at indsamle erfaringer, der kan være med til at kvalificere senere beslutninger

om styrkelse af sprogundervisningen. Udgangspunktet for en fremrykket undervisning i sprogfagene er, at der samtidig sker en justering af undervisningens tilrettelæggelse, hvor der tages hensyn til, at eleverne er 1 år yngre.

Til § 2

Loven træder i kraft den 1. august 2003. Bestemmelserne om at begynde undervisningen i engelsk på 3. klassetrin og samfundsfag på 8. træder dog først i kraft 1. august 2004, mens bestemmelserne om at udstrække undervisningen i historie til 9. klassetrin, at omdanne den obligatoriske projektopgave, således at den i væsentligt omfang inddrager emner fra fagene historie og samfundsfag, samt at gøre den nuværende afgangsprøve i fysik/kemi fælles for fagene fysik/kemi og biologi træder i kraft 1. august 2005.

Til § 3

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger undervisningsministeren til at fastsætte overgangsregler i for-

bindelse med kommunernes forpligtelse til at fastsætte beskrivelser, jf. § 40, stk. 3.

Det planlægges, at det vejledende materiale til at understøtte kommunernes beskrivelser af udviklingen i undervisningen, jf. § 40, stk. 3, udsendes i foråret 2003 med henblik på skoleåret 2003/04 for fagene dansk og matematik, de øvrige obligatoriske fag i foråret 2004 med henblik på skoleåret 2004/05 og resterende fag i foråret 2005 med henblik på skoleåret 2005/06. De kommunale beskrivelser planlægges at skulle foreligge for de tilsvarende skoleår.

Til stk. 2

Undervisningsministeren vil fastsætte overgangsregler for kravene om minimumstimetal herunder for dansk og matematik, fagblokke og samlet for flere klassetrin.

Overgangsregler i forbindelse med afgangsprøven, der omfatter fysik/kemi og biologi, vil i givet fald vedrøre sygeprøver i efteråret 2005.

Bilag 1

Lovforslaget sammenhold med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 3...

Stk. 5. Folkeskolen kan tilbyde voksne at deltage i folkeskolens undervisning på 8.-10. klassetrin.

Stk. 6.

§ 4. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, tilbydes der specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 2...

§ 5...

Stk. 2. Undervisningen i den 9-årige grundskole omfatter for alle elever:

- 1)
 - a) dansk på alle klassetrin
 - b) engelsk på 4.-9. klassetrin,
 - c) kristendomskundskab på alle klassetrin bortset fra det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted,
 - d) historie på 3.-8. klassetrin,
 - e) samfundsfag på 9. klassetrin,
- 2)
 - a) idræt på alle klassetrin,
 - b) musik på 1.-6. klassetrin,
 - c) billedkunst på 1.-5. klassetrin,
 - d) håndarbejde, sløjd og hjemkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin,

I lov om folkeskolen jf. lovbekendtgørelse nr. 730 af 21. juli 2000, som ændret ved § 64 i lov nr. 145 af 25. marts 2002, ved § 2 i lov nr. 274 af 8. maj 2002, ved § 1 i lov nr. 412 af 6. juni 2002 og ved § 54 i lov nr. 1050 af 17. december 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 3, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Folkeskolen kan, hvor geografiske eller andre særlige forhold taler derfor, tilbyde voksne at deltage i folkeskolens undervisning på 8. - 10. klassetrin.«

2. I § 4, *stk. 1*, ændres »tilbydes der« til: »tilbyder folkeskolen«.

3. § 5, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Undervisningen i den 9-årige grundskole gives inden for 3 fagblokke og omfatter for alle elever:

- 1) Humanistiske fag:
 - a) Dansk på alle klassetrin.
 - b) Engelsk på 3. - 9. klassetrin.
 - c) Kristendomskundskab på alle klassetrin bortset fra det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen finder sted.
 - d) Historie på 3. - 9. klassetrin.
 - e) Samfundsfag på 8 - 9. klassetrin.
- 2) Praktisk/musiske fag:
 - a) Idræt på alle klassetrin.
 - b) Musik på 1. - 6. klassetrin.
 - c) Billedkunst på 1. - 5. klassetrin.
 - d) Håndarbejde, sløjd og hjemkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4. - 7. klassetrin.

Gældende formulering

- 3) a) matematik på alle klassetrin,
 b) natur/teknik på 1.-6. klassetrin,
 c) geografi og biologi på 7. og 8. klassetrin og
 d) fysik/kemi på 7.-9. klassetrin.

Stk. 3 ...

§ 5

Stk. 3. Der skal tilbydes eleverne undervisning i tysk på 7.-9. klassetrin.

Stk. 4...

§ 5...

Stk. 4. Der kan tilbydes eleverne undervisning i fransk i stedet for tysk på 7.-9. klassetrin.

Stk. 5...

§ 8. Undervisningen i 10. klasse omfatter som obligatoriske fag dansk, matematik og engelsk i et omfang svarende til i alt 14 timer om ugen.

Stk. 2...

§ 8...

Stk. 7. Der skal tilbydes eleverne tilbudsfag og valgfag svarende til mindst halvdelen af elevernes undervisningstid. Den enkelte elev skal vælge tilbudsfag og valgfag i et sådant omfang, at undervisningstiden i henhold til § 16, stk. 1, nr. 5, kan opfyldes.

Stk. 8...

§ 9...

Stk. 8. Eleverne på 8. og 9. klassetrin skal vælge mindst et valgfag eller tilbudsfag. Der skal tilbydes eleverne valgfag i et omfang svarende til mindst 4 timer om ugen.

Lovforslaget

- 3) Naturfag:
 a) Matematik på alle klassetrin.
 b) Natur/teknik på 1. - 6. klassetrin.
 c) Geografi på 7. og 8. klassetrin.
 d) Biologi på 7. - 9. klassetrin.
 e) Fysik/kemi på 7. - 9. klassetrin.«

4. I § 5, *stk. 3*, indsættes efter »tysk«: »(tilbudsfag)«.

5. § 5, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Der kan som alternativ for den enkelte elev som tilbudsfag tilbydes eleverne undervisning i fransk i stedet for tysk på 7. - 9. klassetrin.«

6. I § 8, *stk. 1*, ændres »14 timer om ugen« til: »420 undervisningstimer årligt«.

7. § 8, *stk. 7, 2. pkt.*, affattes således:

»Den enkelte elev skal vælge tilbudsfag og valgfag i et sådant omfang, at kravet til det mindste antal undervisningstimer, jf. § 16, stk. 1, nr. 3, opfyldes.«

8. I § 9, *stk. 8, 2. pkt.*, ændres »4 timer om ugen« til: »120 undervisningstimer årligt«.

Gældende formulering

§ 10. Undervisningsministeren fastsætter regler om formålet med undervisningen i fag og obligatoriske emner efter §§ 5-9 og angiver centrale kundskabs- og færdighedsområder. Ministeren kan udsende vejledende læseplaner med beskrivelse af indholdet i undervisningen og med eksempler på differentierede undervisningsforløb. Ministeren kan ligeledes udsende vejledende materiale om undervisning i tværgående emner og problemstillinger samt vejledende opgavesæt, eksempler på timeplaner m.v.

Lovforslaget

9. § 10 affattes således:

»§ 10. Undervisningsministeren fastsætter regler om formålet med undervisningen og om centrale kundskabs- og færdighedsområder (slutmål) i fag og obligatoriske emner efter §§ 5-8 og 9, stk. 1-6. Undervisningsministeren fastsætter desuden regler om mål for bestemte klassetrin (trinmål) i de enkelte fag/emner, bortset fra de fag, der kan tilrettelægges over 1 eller 2 år.

Stk. 2. Slutmål og trinmål angiver fælles nationale mål for, hvad undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig af kundskaber og færdigheder i faget/emnet henholdsvis ved afslutningen af undervisningen og ved afslutningen af bestemte klassetrin.

Stk. 3. Undervisningsministeren udsender vejledende læseplaner, jf. § 40, stk. 3, med beskrivelse af indholdet i undervisningen. Undervisningsministeren udsender herudover vejledende materiale til at understøtte beskrivelserne, jf. § 40, stk. 3; for de enkelte fag, bortset fra de fag, der kan tilrettelægges over 1 år.

Stk. 4. Undervisningen i de enkelte fag og emner og i tværgående emner og problemstillinger, jf. § 5, stk. 1, skal fremme elevernes alsidige personlige udvikling, jf. § 1, stk. 1.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan udsende vejledende materiale om beskrivelsen af elevernes alsidige personlige udvikling, undervisning i tværgående emner og problemstillinger samt vejledende opgavesæt, eksempler på timeplaner mv.«

10. I § 11 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om indholdet i børnehaveklassen, herunder om målene for børnehaveklassen.«

§ 12. Eleverne undervises på det klassetrin i grundskolen, der svarer til deres skolealder. En elev kan dog med forældrenes samtykke, jf. § 54, undervises på samme klassetrin i to år, hvis eleven har været uden undervisning gennem længere tid, eller andre særlige grunde taler for, at det er til elevens bedste. Ligeledes kan en elev under ganske særlige omstændigheder springe et klassetrin over.

Stk. 2...

11. I § 12, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »skolealder«: », jf. dog § 25, stk. 3«.

*Gældende formulering***§ 13....**

Stk. 5. På 9. klassetrin udfører eleverne en obligatorisk projektopgave, som bedømmes med en skriftlig udtalelse og efter elevens valg med en karakter. Undervisningsministeren fastsætter rammer for den obligatoriske projektopgave.

Stk. 6...

§ 14. Ved afslutningen af 9. klasse kan eleverne indstille sig til folkeskolens afgangsprøve i hvert af fagene dansk, matematik, engelsk, tysk, fransk og fysik/kemi.

Stk. 2...

§ 15. Skoleåret begynder den 1. august og omfatter 200 skoledage. Antallet af skoledage for børnehaveklasser kan dog nedsættes med indtil 5 dage ved børnehaveklassens start, såfremt skolelederen beslutter at lade børnehaveklasselederen følge sine tidligere elever i 1. klasse i denne periode.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter sommerferiens begyndelsestidspunkt og kan udsende en vejledning om feriers og fridages placering.

§ 16. Den ugentlige undervisningstid for eleverne er mindst:

- 1) 20 timer i børnehaveklasse og på 1. og 2. klassetrin.
- 2) 22 timer på 3. klassetrin.
- 3) 24 timer på 4. og 5. klassetrin.
- 4) 26 timer på 6. og 7. klassetrin.
- 5) 28 timer på 8.-10. klassetrin.

Lovforslaget

12. § 13, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* På 9. klassetrin udarbejder eleverne en obligatorisk projektopgave, der i væsentligt omfang inddrager emner fra fagene historie og samfundsfag. Opgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og en karakter. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om projektopgaven.«

13. § 14, stk. 1, affattes således:

»Ved afslutningen af 9. klassetrin kan eleverne indstille sig til folkeskolens afgangsprøve i hvert af fagene dansk, matematik, engelsk, tysk og fransk. Desuden kan eleverne indstille sig til en afgangsprøve, der omfatter fagene fysik/kemi og biologi.«

14. § 15 affattes således:

»**§ 15.** Skoleåret begynder den 1. august. Undervisningsministeren fastsætter sommerferiens begyndelsestidspunkt og kan udsende en vejledning om feriers og fridages placering.«

15. § 16 affattes således:

»**§ 16.** Undervisningsministeren fastsætter:

- 1) Et mindste antal årlige undervisningstimer for eleverne på 1. - 9. klassetrin opgjort
 - a) samlet for flere klassetrin og
 - b) inden for fagblokke, henholdsvis klassens tid.
- 2) Et samlet mindste antal undervisningstimer for hvert af fagene dansk og matematik på 1. - 3. klassetrin.
- 3) Et samlet mindste antal undervisningstimer for hvert klassetrin, herunder børnehaveklassen og 10. klasse.
- 4) Vejledende antal årlige undervisningstimer for hvert fag.

Gældende formulering

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 3. Det ugentlige timetal for den obligatoriske undervisning på 8. og 9. klassetrin, jf. § 5, stk. 2, må ikke overstige 25 timer.

Stk. 4. Den daglige undervisningstid for eleverne må ikke overstige:

- 1) 5 timer i børnehaveklasse og på 1. og 2. klassetrin,
- 2) 6 timer på 3.-5. klassetrin,
- 3) 7 timer på 6. og 7. klassetrin og
- 4) 8 timer på 8.-10. klassetrin.

Stk. 5. Ved fastlæggelsen af undervisningstiden efter stk. 1-4 regnes 45 minutters undervisning lig med 1 time.

Stk. 6. Reglerne i stk. 1-5 omfatter ikke undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, eller supplerende undervisning efter § 5, stk. 6 og 7.

Stk. 7. Inden for skoleårets 200 dage, jf. § 15, stk. 1, kan dele af undervisningen organiseres og tilrettelægges som ekskursioner uden overnatning eller som lejrskoler med overnatning.

Stk. 8. Inden for skoleårets 200 dage, jf. § 15, stk. 1, kan folkeskolen give mulighed for skolerejser med overnatning som et alternativ til den almindelige undervisning.

§ 18...

Stk. 5. Klasselæreren skal samarbejde med eleverne om løsning af særlige opgaver i forhold til klassen, og klasselærerens fag tillægges en ekstra ugentlig time til varetagelse af denne opgave.

§ 22...

Stk. 8. Undervisning i henhold til § 8 og § 9 kan være fælles for elever fra flere skoler og kan tilrettelægges i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, således at eleverne om nødvendigt henvises hertil. Eleverne skal dog, hvis de ønsker det, kunne modtage undervisning inden for folkeskolen i hele det ugentlige timetal.

Lovforslaget

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 3. Ved fastlæggelsen af undervisningstiden regnes 60 minutters undervisning lig med 1 undervisningstime. Den højeste daglige undervisningstid for børnehaveklassen og 1. - 3. klassetrin må ikke overstige 6 timer, bortset fra ved særlige arrangementer.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1 og 2 omfatter ikke undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, eller undervisning efter § 5, stk. 6 og 7.

Stk. 5. På skoledage, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, kan dele af undervisningen organiseres og tilrettelægges som ekskursioner uden overnatning eller som lejrskoler med overnatning.

Stk. 6. På skoledage, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, kan folkeskolen give mulighed for skolerejser med overnatning som et alternativ til den almindelige undervisning.«

16. § 18, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Klasselæreren skal samarbejde med eleverne om løsning af særlige opgaver i forhold til klassen, og klasselærerens fag tillægges et antal årlige undervisningstimer til varetagelse af denne opgave.«

17. I § 22, stk. 8, 2. pkt., ændres »ugentlige timetal« til: »det årlige undervisningstimetal«.

*Gældende formulering***§ 24...**

Stk. 2. Undervisningsministeren kan godkende, at en selvstændig skole kun omfatter 10. klassetrin.

Stk. 3...

Lovforslaget

18. § 24, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at en selvstændig skole kun omfatter 10. klassetrin.«

19. I § 24 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* For at sikre en hensigtsmæssig skolestruktur kan kommunalbestyrelsen, efter indstilling fra skolebestyrelserne, beslutte, at en eller flere mindre skoler og en større skole eller to eller flere mindre skoler har fælles skoleleder, og eventuelt fælles skolebestyrelse, men hvert sit skoledistrikt. Ved mindre skoler forstås skoler, der har under 150 elever og er beliggende i et landdistrikt eller i et mindre bysamfund med ikke over 900 indbyggere. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fælles skoleledelse for flere skoler, herunder om repræsentation af forældre til børn i alle skolerne i en fælles skolebestyrelse og om samarbejde mellem skolerne i øvrigt, og kan i den forbindelse fravige bestemmelserne i kapitel 6 om styrelsen af kommunens skolevæsen.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

20. Efter § 24 indsættes:

»**§ 24 a.** Efter indstilling fra skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen i et kommunalt dagtilbud, oprettet i henhold til lov om social service, kan kommunalbestyrelsen godkende, at en folkeskole, med eventuel skolefritidsordning, og et dagtilbud har fælles leder og fælles bestyrelse. Det er en betingelse, at skolen har under 150 elever og er beliggende i et landdistrikt eller i et mindre bysamfund med ikke over 900 indbyggere. Undervisningsministeren fastsætter efter aftale med socialministeren nærmere regler herom og kan i den forbindelse fravige bestemmelserne i kapitel 6 om styrelsen af kommunens skolevæsen.«

*Gældende formulering***§ 25...**

Stk. 4. På 1.-10. klassetrin kan undervisningen organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin, når dette er praktisk og pædagogisk begrundet. På 8.-10. klassetrin kan undervisningen tillige organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin på grundlag af en løbende evaluering af elevernes forskellige behov, jf. § 13, stk. 2, og § 18, stk. 4. Dette kan ikke fastlægges på forhånd for et helt skoleår ad gangen. Eleverne skal på alle klassetrin undervises samlet i den overvejende del af undervisningstiden.

§ 26 ...

Stk. 3. Amdtsrådet og i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner kommunalbestyrelsen, skal sørge for befordring til og fra skole af elever, der modtager undervisning af den i § 20, stk. 2, nævnte karakter.

Stk. 4...

Lovforslaget

21. § 25, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* På 1. - 7. klassetrin kan undervisningen organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin. Holddannelsen kan ske af praktiske og pædagogiske grunde. Den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen, jf. § 13, stk. 2, kan indtages som en del af grundlaget for den pædagogisk begrundede holddannelse. Hvis den løbende evaluering indgår som en del af grundlaget, kan holddannelsen inden for det enkelte fag tidligst ske efter skoleårets begyndelse og kun omfatte dele af det enkelte fags stofområder samt kun ske for kortere kurser.«

22. I § 25 indsættes som *stk. 5* og *6*:

»*Stk. 5.* På 8. - 10. klassetrin kan undervisningen organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin. Holddannelsen kan ske af praktiske og pædagogiske grunde eller på grundlag af en løbende evaluering af elevernes forskellige behov, jf. § 13, stk. 2, og § 18, stk. 4. Holddannelse på grundlag af en løbende evaluering kan ikke fastlægges på forhånd for et helt skoleår ad gangen.

Stk. 6. Eleverne skal på alle klassetrin undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden, jf. stk. 1.«

23. § 26, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Under de i stk. 1 angivne betingelser skal amtsrådet, i Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner kommunalbestyrelsen, sørge for befordring til og fra skole af elever, der modtager undervisning af den i § 20, stk. 2, nævnte karakter.«

*Gældende formulering***§ 40...**

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om følgende:

- 1) Bevillinger til skolevæsenet og økonomiske rammer for de enkelte skoler.
- 2) Ansættelse og afskedigelse af ledere og lærere. Beslutningerne om ansættelse af ledere og lærere træffes efter udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7.
- 3) Skolestrukturen, herunder antallet af skoler og hver enkelt skoles omfang med hensyn til klassetrin, specialundervisning og specialpædagogisk bistand efter § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, og skolefritidsordning efter § 3, stk. 4. Beslutningerne træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.
- 4) Kommunens inddeling i skoledistrikter. Beslutninger om distriktsændringer som følge af strukturændringer træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.
- 5) Rammer for klassedannelsen, elevernes timetal og specialundervisningen m.v.
- 6) Generelle retningslinjer for skolernes virksomhed efter § 3, stk. 5 og 6.
- 7) Andre spørgsmål, der ikke er henlagt til de enkelte skoler, herunder specialpædagogisk bistand efter § 4, stk. 1, henvisning til undervisning på andre skoler; retningslinjer om indskrivning og optagelse, hel eller delvis fri forplejning samt skolebiblioteksordningen i kommunen.

Stk. 3...

§ 40....

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen godkender skolernes læseplaner efter forslag fra de enkelte skolebestyrelser.

Stk. 4...

Lovforslaget

24. § 40, stk. 2, nr. 5, affattes således:

»5) Antallet af skoledage samt rammer for klassedannelsen, elevernes undervisningstimal, skoledagens længde og specialundervisningen mv.«

25. § 40, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen godkender skolernes læseplaner. Kommunalbestyrelsen godkender endvidere beskrivelser af udviklingen i undervisningen frem mod trin- og slutmål for de enkelte fag, jf. § 10, stk. 3, med henblik på at styrke lærerens muligheder for at tilrettelægge en undervisning med udgangspunkt i den enkelte elevs udvikling. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at hensynet til undervisningens fremme af elevernes alsidige personlige udvikling er tilgodeset gennem beskrivelser i læseplanerne eller på anden hensigtsmæssig måde.«

*Gældende formulering***§ 42...**

Stk. 11. Undervisningsministeren kan fravige bestemmelserne i stk. 1 ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagsskoler eller lignende i særlige tilfælde. Undervisningsministeren kan endvidere fravige bestemmelsen i stk. 8, 1. pkt., om valgtidspunktet for forældrepræsenterne, herunder godkende forskudte valg. Undervisningsministeren kan endelig fravige bestemmelserne i stk. 1 og stk. 8, 1. pkt. og § 43, stk. 2, 2. pkt., ved skoler oprettet i henhold til § 24, stk. 2.

§ 44...

Stk. 2. Skolebestyrelsen fastsætter principper for skolens virksomhed, herunder om

- 1) undervisningens organisering, herunder elevernes timetal på hvert klassetrin, udbud af valgfag, specialundervisning på skolen og elevernes placering i klasser,
- 2)....

§ 44....

Stk. 2. Skolebestyrelsen fastsætter principper for skolens virksomhed, herunder om

- 1) undervisningens organisering, herunder elevernes timetal på hvert klassetrin, udbud af valgfag, specialundervisning på skolen og elevernes placering i klasser,
- 2) samarbejdet mellem skole og hjem,
- 3) underretning af hjemmene om elevernes udbytte af undervisningen,
- 4) arbejdets fordeling mellem lærerne og
- 5) fællesarrangementer for eleverne i skoletiden, lejrskoleophold, udsendelse i praktik m.v.

Stk. 3...

Lovforslaget

26. § 42, stk. 11, affattes således:

»*Stk. 11.* Kommunalbestyrelsen kan fravige bestemmelserne i stk. 1 ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagsskoler. Ved skoler, som ikke har fuldt skoleforløb, kan kommunalbestyrelsen endvidere fravige bestemmelsen i stk. 8, 1. pkt., om valgtidspunktet for forældrepræsenterne, herunder godkende forskudte valg. Kommunalbestyrelsen kan endelig fravige bestemmelserne i stk. 1 og stk. 8, 1. pkt., og § 43, stk. 2, 2. pkt., ved skoler, som er oprettet i henhold til § 24, stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne for fravigelse.«

27. § 44, stk. 2, nr. 1, affattes således:

»1) undervisningens organisering, herunder elevernes undervisningstimetale på hvert klassetrin, skoledagens længde, udbud af valgfag, specialundervisning på skolen og elevernes placering i klasser,«.

28. I § 44, stk. 2, nr. 4, ændres »og« til: »«,«.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 44....**

Stk. 2. Skolebestyrelsen fastsætter principper for skolens virksomhed, herunder om

- 1) undervisningens organisering, herunder elevernes timetal på hvert klassetrin, udbud af valgfag, specialundervisning på skolen og elevernes placering i klasser,
- 2) samarbejdet mellem skole og hjem,
- 3) underretning af hjemmene om elevernes udbytte af undervisningen,
- 4) arbejdets fordeling mellem lærerne og
- 5) fællesarrangementer for eleverne i skoletiden, lejrskoleophold, udsendelse i praktik m.v.

Stk. 3...

§ 44...

Stk. 8. Skolebestyrelsen udarbejder forslag til kommunalbestyrelsen om skolens læseplaner. Skolebestyrelsen afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om forsøgs- og udviklingsarbejde i det omfang, det overskrider de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

Stk. 9...

§ 45...

Stk. 3. Skolens leder udarbejder forslag til skolebestyrelsen vedrørende principper for skolens virksomhed m.v., jf. § 44, stk. 2, og forslag til skolens budget, jf. § 44, stk. 3, inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte økonomiske rammer, jf. § 40, stk. 2, nr. 1.

Stk. 4...

§ 50...

Stk. 6. Kommunen dækker alle udgifter, hvis afholdelse er en forudsætning for gennemførelsen af ekskursioner og lejrskoler efter § 16, stk. 7, jf. dog stk. 8.

Stk. 6...

§ 50....

Stk. 7. Kommunen afholder alle udgifter til lærernes deltagelse i skolerejser efter § 16, stk. 8.

Stk. 8....

29. I § 44, stk. 2, nr. 5, indsættes efter »mv.«: »og«.

30. I § 44, stk. 2, indsættes som nr. 6: »6) skolefritidsordningens virksomhed.«

31. § 44, stk. 8, 1. pkt., affattes således: »Skolebestyrelsen udarbejder forslag til kommunalbestyrelsen om skolens læseplaner og beskrivelser, jf. § 40, stk. 3.«

32. § 45, stk. 3, affattes således: »*Stk. 3.* Skolens leder udarbejder forslag til skolebestyrelsen om skolens læseplaner og beskrivelser, jf. § 44, stk. 8, forslag vedrørende principper for skolens virksomhed mv., jf. § 44, stk. 2, og forslag til skolens budget, jf. § 44, stk. 3, inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte økonomiske rammer, jf. § 40, stk. 2, nr. 1.«

33. I § 50, stk. 6, ændres »§ 16, stk. 7« til: »§ 16, stk. 5«.

34. I § 50, stk. 7, ændres »§ 16, stk. 8« til: »§ 16, stk. 6«.

Bilag til f. t. l. vedr. folkeskolen

*Gældende formulering***§ 50...**

Stk. 10. Den enkelte elevs ret til deltagelse i arrangementer efter § 16, stk. 7 og 8, kan ikke betinges af erlæggelse af et beløb eller en anden ydelse.

§ 51 a. Klagenævnet for vidtgående specialundervisning nedsættes af undervisningsministeren. Formanden for nævnet skal være cand.jur. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Amtsrådsforeningen i Danmark og 1 medlem efter indstilling fra Kommunernes Landsforening. Formanden og de 2 faste medlemmer beskikkes for 4 år. For medlemmerne beskikkes stedfortrædere.

Stk. 2...

§ 51 a...

Stk. 2. Nævnet tiltrædes for hver sag af 1 særligt sagkyndigt medlem udpeget af Amtsrådsforeningen i Danmark og Kommunernes Landsforening i fællesskab og 1 medlem udpeget af de Samvirkende Invalideorganisationer.

Stk. 3...

§ 53. Tiden for konfirmationsforberedelsen fastsættes ved forhandling mellem kommunalbestyrelsen og præsterne i kommunen. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne, træffes afgørelsen af kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte menighedsråd.

Stk. 2. Der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid inden for de rammer, der er angivet i § 16, stk. 4.

§ 55...

Stk. 2. For at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde i forbindelse med elevernes skolestart kan ministeren tillige fravige bestemmelserne i kapitel 4.

Stk. 3...

Lovforslaget

35. I § 50, stk. 10, ændres »§ 16, stk. 7 og 8« til: »§ 16, stk. 5 og 6«.

36. § 51 a, stk. 1, 3. - 5. pkt., affattes således:

»1 medlem beskikkes efter indstilling fra Amtsrådsforeningen, 1 medlem efter indstilling fra KL og 1 medlem efter indstilling fra De Samvirkende Invalideorganisationer. Formanden og medlemmerne beskikkes for 4 år. For formanden og medlemmerne beskikkes stedfortrædere.«

37. § 51 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Amtsrådsforeningen og KL kan hver udpege en repræsentant, der kan deltage i nævnets møder som sagkyndig rådgiver for det medlem, der er udpeget af vedkommende organisation.«

38. § 53, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid inden for de rammer, der er fastsat, jf. § 40, stk. 2, nr. 5 og § 44, stk. 2, nr. 1.«

39. I § 55, stk. 2, indsættes efter »skolestart«: »eller udvidet samarbejde mellem folkebiblioteket og skolebiblioteket«.

40. Efter § 55 indsættes:

»§ 55 a. Kommunalbestyrelsen kan efter indstilling fra skolebestyrelsen godkende, at der gennemføres forsøg med at tilbyde eleverne tysk og/eller fransk på 6. klassetrin. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

Forslagets vejledende undervisningstimal samt minimumstimal efter fuld indfasning

(Årlige undervisningstimer a 60 minutter)

Timefordelingsplan		Klassetrin:									minimums-	Vejledende	
Arnsnormer - klokketimer		Bh.kl.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	timal
												1. - 9. Kl.	1. - 9. Kl.
Humanistiske fag	Minimumstimal				1000			955			1320		
	Dansk		300	270	240	180	180	180	180	180	180		1890
	Engelsk				60	60	90	90	90	90	90		570
	Tysk								90	120	120		330
	Historie				30	30	30	60	60	60	30		300
Vejledende timal													
Årlige klokketimer		60	30	30	30	30	30	60		30	30		300
	Samfundsfag									60	60		120
Naturfag	Minimumstimal				560			515			790		
	Matematik		150	150	150	120	120	120	120	120	120		1170
	Natur/teknik		30	30	60	60	60	60					300
	Geografi								60	60			120
	Biologi								60	60	30		150
Vejledende timal													
Årlige klokketimer									60	60	90		210
Praktisk/musik fag	Minimumstimal				430			690			325		
	Ildræt		30	60	60	90	90	90	60	60	60		600
	Musik		30	60	60	60	30	30					270
	Billedkunst		30	60	60	60	30						240
	Håndarbejde												0
Vejledende timal													
Årlige klokketimer					60	120	120	90					390
	Støjd												0
	Hjemkundskab									60	60		120
Valgfag													
Klassens tid	Minimumstimal				70			70			85		
	Klassens tid		30	22,5	22,5	22,5	22,5	30	30	30	30		240
Samlet minimumstimal					2060			2230			2520		6810
Basistimer pr. år			600	600	660	660	660	660	660	660	660		
Børnehaveklasse - ikke fagdelt			600										
Vejledende timal i alt 1. - 9. kl.												7320	
Minimumtimal dansk (1. - 3. Kl.)					810								
Minimumtimal matematik (1. - 3. Kl.)					450								
Minimumstimal 10. Kl.												840	
Minimumstimal			Vejledende timal						Basistimer				
Ugentlige lektioner á 45 m in			Ugentlige lektioner á 45 m in						Det mindste timal en klasse kan have pr. år.				
1993 lov minimumstimal 1. - 9. Klasse			1993 lov vejleder						Minimumstimaltallet til fagene for de enkelte				
218			235						fagblokke skal desuden overholdes.				
tilført (dansk mat 1. - 3. kl.)			Tilført (dansk ma						Samtidig skal minimumstimaltallet for dansk				
6			tilført (engelsk 3 kl.,										
			fysik/kemi 9. kl., i										
tilført (engelsk 3 kl.,			i alt						og matematik 1. - 3. Klasse overholdes				
3			244										
fysik/kemi 9. kl., idræt 6. kl.)													
3													
I alt													
227													
Om regnet til årlige timer á 60 m in			Om regnet til årlige timer á 60 m in										
227*40*45/60=			244*40*45/60=										
6810			7320										

Bilag 3

Gældende vejledende timefordelingsplan

(Ugentlige lektioner a 45 minutter)

Vejledende Timefordelingsplan	Klassetrin 1 Bh.kl.	Ny vejl.									I alt
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Dansk	9	8	7	6	6	6	6	6	6	6	60
Engelsk				2	3	3	3	3	3	3	17
Tysk							3	4	4	4	11
Historie			1	1	1	2	2	2	2	2	9
Kristendomsk.	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	10
Samfundsfag										5	5
Matematik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Natur/teknik	1	1	2	2	2	3					11
Geografi							2	2	2		4
Biologi							2	2	2		4
Fysik/kemi							2	2	2	2	6
Idræt	1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	19
Musik	1	2	2	2	1	1					9
Billedkunst	1	2	2	2	1						8
Hånd./sløjd/hjemk.				2	4	4	3				13
Valgfag*)								2	2		4
"Klassens tid"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Vejledende (1993)	20	21	22	26	27	28	30	31	30		235
Minimum (1993)	20	20	22	24	24	26	26	28	28		218

*) for elever, der ikke vælger tysk på 8. - 9. Klasstrin, øges antallet af valgfagstimer tilsvarende

Til lovforslag nr. L 130. Skriftlig fremsættelse (22. januar 2003)

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (bedre indskoling og styrkelse af fagligheden i folkeskolens undervisning).

(Lovforslag nr. L 130).

Lovforslaget er en opfølgning på aftale af 14. november 2002 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om fornyelse af folkeskoleloven.

Folkeskolen er grundpillen i det danske uddannelsessystem og er derfor afgørende for Danmarks udvikling som videnssamfund. Internationale undersøgelser viser imidlertid, at der er områder, hvor der er behov for at skærpe indsatsen, herunder forbedring af indskolingen og styrkelse af fagligheden i folkeskolens undervisning.

For at forbedre indskolingen giver lovforslaget undervisningsministeren hjemmel til at fastsætte en indholdsbeskrivelse, der fastsætter målene for børnehaveklassen. Desuden vil der blive mulighed for, at der i landdistrikter og i mindre bymæssige bebyggelser kan ske samdrift af kommunalt dagtilbud og folkeskolen efter lokal beslutning.

Med forslaget fastsættes der fælles nationale mål for undervisningen. Dette indebærer, at undervisningsministeren som i dag fastsætter slutmål for alle folkeskolens fag, som kommunerne er forpligtede til at følge. Som noget nyt foreslås det, at undervisningsministeren fastsætter bindende mål - trinmål - på bestemte klassetrin. Ved udformningen af trinmål vil de eksisterende vejledende delmål som udgangspunkt blive gjort bindende som trinmål. Kommunerne udarbejder

beskrivelser til brug for udarbejdelsen af lærernes planlægning af undervisningen.

Undervisningstimetallet fastsættes som en årsnorm med minimumstimetal på fagblokke, således at der fastsættes minimumstimetal for humanistiske fag, naturfag, praktisk/musiske fag og klassens tid. Der fastsættes endvidere minimumstimetal for børnehaveklassen og for 1.-10. klasse.

Forslaget medfører også en styrkelse af timetallet i dansk og i matematik på de mindre klassetrin, og der indføres undervisning i biologi på 9. klassetrin. Den nuværende afsluttende prøve i faget fysik/kemi gøres fælles for de to fag fysik/kemi og biologi. Samtidig styrkes faget fysik/kemi ved en forøgelse af timetallet på 9. klassetrin. Undervisningen i faget samfundsfag påbegyndes på 8. klassetrin i stedet for på 9. klassetrin. Undervisningen i faget historie udvides til at omfatte 9. klassetrin, og det fastsættes, at den nuværende projektopgave fremover skal inddrage væsentlig emner fra både samfundsfag og historie. Faget engelsk påbegyndes på 3. klassetrin i stedet for på 4. klassetrin, og der sker en forøgelse af fagets timetal over skoleforløbet. Faget idræt øges med 1 ekstra ugentlig lektion på 6. klassetrin.

Holddannelsesreglerne for elever på 1.-7. klasse tilpasses, således at den evaluering, der skal gennemføres løbende, kan inddrages i den pædagogiske begrundelse for dannelse af hold i og uden for klassen.

Lovforslaget forventes at medføre kommunale og amtskommunale merudgifter på 4,1 mio. kr. i 2003 stigende til 280,9 mio. kr. i 2009. Merudgiften kompenseres over bloktilskuddet. Der er optaget forhandlinger med de kommunale og amtskommunale organisationer om den endelige

opgørelse af de økonomiske konsekvenser for kommuner og amtskommuner.

Loven forventes at træde i kraft den 1. august 2003. Bestemmelserne om at påbegynde undervisningen i engelsk på 3. klassetrin og samfundsfag på 8. klassetrin træder dog først i kraft den 1. august 2004. Bestemmelserne om at udstrække undervisningen i historie og biologi til 9. klasse-

trin, at omdanne den obligatoriske projektopgave samt at gøre den nuværende afgangsprøve i fysik/kemi fælles for fagene fysik/kemi og biologi træder i kraft den 1. august 2005.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.